СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 57. Джерзі Сити, Н. Дж., четвер, 25-го березня 1943. No. 57. Jersey City, N. J., Thursday, March 25, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЧОТИРИ СВОБОДИ РУЗВЕЛТА ЗДІЙСНЮЮТЬ МРІЇ БОЛІВЕРА, КАЖЕ ВОЛЕС

ПАНАМА. — В старинній палаті, в якій відбулась перша Панамериканська Конференція тому яких сто років, промовляв Генри А. Волес, заступник президента Злучених Держав, вияснюючи ідеали Сімона Болівара, визвольника полудневo-американських републик, та Чотири Свободи президента Френклина Д. Рузвелта. Волес говорив по еспанськи, наводячи ріжні цитати з листів Болівара, та вияснюючи, що треба розуміти під Чотирома Свободами президента Рузвелта. З того вияснення виходило, що ідеали Болівера і Рузвелта є одні й ті самі. Волес згадав за слова Болівара, коли він заповідав, що прийде час, коли Америка буде відома і славна не так через свою величину і багатства, як ізза своєї свободи і величі своїх благородних діл. Волес підкреслив, що Чотири Свободи президента Рузвелта означають, що свобода мусить бути в цілому світі, бо „світ не може існувати в одній половині свобідним, а в другій невільницьким". Волес ще говорив не тільки про пан-американське обєднання, але й про те, що прийде час, що весь світ буде сфедерований. Президент Товариства ім. Болівара, Хозе Е. Лефевре, наділяючи Волеса медаллю, заявив, що Волес „є одним з таким державних мужів обидвох Америк, що найкраще розуміють справжні ідеали Пан-Американізму".

ХАРЧЕВА КРІЗА В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Католицькі, жидівські та інші шпиталі звернулись до Адміністратора Цін у Вашингтоні, щоби допоміг їм діставати потрібну для шпиталів поживу, якої не можуть дістати в Ню Йорку. Конференція місцевих і федеральних представників у цій справі не відбулась, а зістала відложена до квітня.

ЇЗДИТИ ТІЛЬКИ 35 МИЛЬ НА ГОДИНУ.

ВАШИНГТОН.— Вилйем М. Джеферс, що управляє ґумовими справами, звернувся до ґубернаторів стейтів і управи Дистрикту Колюмбія з закликом, щоби співправцювали з урядом в тому напрямі, щоби ніхто не їздив автомобілями скорше ніж 35 миль на годину. Це на те, щоби щадити ґумові колеса.

ТОРОЩАТЬ ЯПОНСЬКІ ЛІТАКИ І ЛЕТУНСЬКІ ПОЛЯ.

ДЕСЬ В АВСТРАЛІЇ. — Американські Літаючі Фортеці атакують тепер не тільки японські Зера, але теж і японські летунські поля, зокрема ті, що є довкола японської бази в Рабавл, Нова Британія. Підчас одного такого бомбардовання було на летунськім полі до 250 японських літаків, які нищено в ночі.

ЗЕМЛЕТРУС НА ФИЛИПИНАХ.

МАНІЛЯ (Филипини). — Манільське радіо, що є тепер контрольоване японцями, згадує про легкий землетрус на островах.

ЛЯ ҐВАРДІЯ ПІДЕ ДО АФРИКИ.

ВАШИНГТОН. — Знову говорять про те, що нюйорський мейор Ля Ґвардія має відійти до Північної Африки як ґенеральний ґубернатор над італійцями в Лібії, та над тою частиною Тунісу, що є вже в руках Аліянтів. Ля Ґвардія став би тоді ґенералом-бриґадиром.

КАСАБЛЯНКА АМЕРИКАНСЬКОЮ БАЗОЮ.

ВАШИНГТОН. — Пристань Касаблянка в Західній Африці стала американською военною морською базою, якою командує заступник адмірала Джан Л. Гол мол.

ЕСПАНІЯ ЩЕ МОЖЕ СТАТИ ПО БОЦІ ГІТЛЕРА.

ВАШИНГТОН. — Ось такої думки є Пертінакс, французький відомий журналіст, що тепер перебуває в Злучених Державах. Він каже, що ген. Франко готов станути по стороні Гітлера доперва тоді, як Німеччині буде дуже зле йти.

АВСТРАЛІЙЦІ ДЛЯ ОБОРОНИ АВСТРАЛІЇ.

ДЕСЬ В АВСТРАЛІЇ. — Премієр Джан Куртин проголосив, що славна Австралійська Девята Дивізія, що покрила себе великою славою в боях в Єгипті й Північній Африці, зістала відкликана з Африки до Австралії. Інші дивізії вернули скорше. Таким чином всі австралійські війська є вже в дома для оборони свого краю. Нова Зеляндія ще має військо в Тунісі, але теж хоче забрати його до себе, щоби лекше розправитись з японською небезпекою.

21 НАЛЕТІВ НА КІСКУ.

ВАШИНГТОН. — В березні було досі 21 американських повітряних налетів на острови Кіска, що є в руках японців, щоби бомбардуванням спинити японців збудувати там свою повітряну базу, до чого вони змагають.

РЕЗОЛЮЦІЇ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

(Ухвалені підчас річних нарад, які відбулися в днях від 15 до 19 березня 1943 року в домі У. Н. Союзу в Джерзі Сити, Ню Джерзі).

I. ТЕЛЕҐРАМА ДО ПРЕЗИДЕНТА ФРЕНКЛИНА Д. РУЗВЕЛТА З ПРИВІТОМ І ПРОХАННЯМ ПРИМІНЕННЯ ЧОТИРЬОХ СВОБІД І АТЛЯНТІЙСЬКОГО ЧАРТЕРУ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ЕВРОПІ.

II. ТЕЛЕҐРАМА ГО СЕКРЕТАРЯ СТЕЙТУ, КОРДЕЛ ГОЛА, В СПРАВІ ПРИМІНЕННЯ ПРИНЦИПІВ АТЛЯНТІЙСЬКОГО ЧАРТЕРУ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В СХІДНІЙ І ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

(Резолюції під I) і II) проголошені в „Свободі" з 24. березня 1943).

III. За Дальшу і Постійну Допомогу Военним Зусиллям Америки

З звідомлень з руху по відділах У. Н. Союзу, як і з життя наших громад, виходить, що всюди американсько-українське громадянство допомагає чим тільки може, щоби най край виграв війну. З виказів наших відділів, чи наших громад, парохій і товариств, що появляються у нашій пресі, виразно виходить, що американські українці є в поважному числі в наших збройних силах, що многі з них уже віддали своє життя в обороні Америки, а многі зістали відзначені за хоробрість. Це наповняє усіх нас гордістю, бо таким чином даємо докази, що сповняємо гідно наші найважніші громадянські обовязки. Продажа Военних Бондів, чи збірки на допомогу таким гуманітарним американським установам як Американський Червоний Хрест, становили досі дуже важну частину у програмі діяльности американсько-українського орґанізованого життя. Те саме треба тепер не тільки продовжувати, але усе те мусимо ще збільшити до цеї міри, щоби воно було в нашому громадському життю на першому місці. До цього закликає головний уряд У. Н. Союзу все членство організації, в надії, що так поступатиме й ціле наше американсько-українське громадянство. Бо тільки тоді, коли весь американський загал, а в ньому і ми, американські українці, дамо від себе все, чого вимагають від нас военні обставини, зможемо віднести над ворогами повну перемогу, яка принесе цілому світови справедливий і трівкий мир, а з ним і свобідне та незалежне життя теж і поневоленому українському народови.

IV. Закупно Военних Бондів і Жертви на Червоний Хрест

Рішено призначити суму $250,000.00 на закупно Военних Бондів при наступній военній позичці, що буде затягнена нашою державою у квітні.

Маючи на увазі теперішні вимоги Американського Червоного Хреста, постановлено жертвувати $1,000 на другий военний фонд А. Ч. Хреста.

Також ухвалено $100 на Канадійський Червоний Хрест.

Ухвалюючи повищі суми на поміч военним зусиллям нашої країни, головний уряд звертається при цій нагоді до зарядів усіх відділів У. Н. Союзу зо зазивом повести серед свого членства широку кампанію в справі купна военних бондів та жертв на А. Ч. Х. й інші военні цілі в ще більших розмірах та ще на більші суми, як це досі було.

V. Золотий Ювилей Українського Народного Союзу

Дня 22. лютого 1944 року припадуть пятдесятьлітні роковини існування У. Н. Союзу. А що наша країна у війні, то головний уряд рішив получити святкування цього золотого ювилею зо ще більш інтензивною працею для военних зусиль Америки. Тому всякі ювилейні свята, які будуть відбуватись з цеї нагоди, мають мати на увазі в першу черґу піддержку военних зусиль, а опісля справу приєднування якнайбільшого числа нових членів. Кожний член повинен передати У. Н. Союзові ювилейний дар, яким має бути принаймні одна аплікація на нового члена.

VI. Ювилейна Культурна Праця У. Н. Союзу

а) АЛЬМАНАХ У. Н. СОЮЗУ

Маючи на увазі, що з приводу 40-ліття У. Н. Союзу була видана Пропамятна Ювилейна Книга У. Н. Союзу, яка обнимала 40-літну працю У. Н. Союзу, а також і працю нашого народного життя, постановлено, щоби з нагоди 50-ліття нашої орґанізації видати Альманах, який був би додатком до згаданої Ювилейної Книги, та обнимав би працю У. Н. Союзу, його культурні та економічні здобутки, та здобутки американсько-українського громадянства взагалі. На видання цього Альманаху ухвалено призначити з адміністраційного фонду суму коло $4,000.

б) ІНШІ ВИДАННЯ

Щоби закінчити раз на все з насильством та аґресією і забезпечити прийдещні покоління перед страхіттями нової війни, мусимо виграти не тільки війну але й мир. Щоби забезпечити цей сталий мир, наш уряд думає уже тепер над плянами повоенного світового порядку. Супроти цього є теж і нашим обовязком як американських грожан, що походимо з поневоленого українського народу, помагати нашому урядови усувати ці всі перешкоди, які можуть в будуччині загрожувати світовому замиренню. Таку поміч можемо йому дати, коли будемо давати йому вірні й правдиві інформації про цей поневолений і гноблений нарід, з якого ми вийшли. Кермуючись бажанням помогти урядови в цій справі, головний уряд У. Н. Союзу постановив, щоби з нагоди 50-ліття У. Н. Союзу видати ряд українських монографій, які всесторонно представлялиб культурні, економічні й національні здобутки українського народу та його змагання до вільного життя в своїй демократичній державі. На згадані видання ухвалено призначити з народного фонду коло $5,000, а для праці над тими виданнями заанґажувати відповідні американські сили.

Для переведення в життя цих видань вибрано комітет, в склад якого увійшов один член екзекутивного комітету, головний секретар Д. Галичин, один член зо ширшого головного уряду, контрольор адв. Р. Смук, та двох редакторів, д-р Л. Мишуга й С. Шумейко.

VII. Підмоги з Народного Фонду

Ухвалено уділити для студіюючої молоді, відповідно до літ студій і поступу в науці, суму коло $2,000.

Жертвовано $150 на Сиротинець у Філядельфії, а по $100 на: Музей в Стемфорд, Конн.; Дім старців Сестер Служебниць в Словтсбурґ, Н. Й.; Вища Школа в Стемфорд, Конн.; Вища Дівоча Школа в Факс Чейс, Па.; Вижчі Просвітні Курси в Винніпеґ, Ман., Канада; Інститут ім. П. Могили в Саскатун, Саск., Канада.

VIII. Офіційний Орган У. Н. Союзу—„Свобода"

Ствердивши, що „Свобода" своїми статтями причиняється багато до пропаґування допомоги военним зусиллям серед нашого членства та взагалі серед усіх своїх читачів, головний уряд висказав побажання, щоб вона й надалі вела в тому напрямі таку саму корисну працю, поки не буде осягнена остаточна перемога.

У справах, у яких екзекутивний комітет У. Н. Союзу не має окремих припоручень від річного засідання головного уряду щодо видавництва „Свободи" і „Юкрейніен Вікли", перевибрано до помочі екзекутивному комітетови тих самих членів головного уряду, що були вибрані на минулому річному засіданні, а саме: голову контролі Д. Капітулу, контрольора д-ра В. Ґалана та радного адв. І. Романишина.

Також постановлено віднестись до читачів „Юкрейніен Вікли", який вони діставали досі безплатно, щоби вони, зогляду на теперішні збільшені видатки, висказали свою думку в справі оплати за цей часопис, хочби ця оплата мала бути навіть і малою, бо навіть і така булаб значною фінансовою підпорою видавництва.

Д. ГАЛИЧИН, голов. секр. У. Н. С.

БРИТІЙЦІ ПРОЛОМАЛИ ЛІНІЮ МАРЕТ

ГОЛОВНА АЛІЯНТСЬКА КВАТИРА У ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Аліянтські війська далі здушували війська маршала Ромеля в Тунісі. Восьма британська армія ґенерала Монтґомері на полудні проломала лінію Марету, а інші війська стали обходити ворога з полудневого заходу в напрямі Ґабеса.

У той самий час американські війська ґенерала Патона заняли Макнасі й найшлися всего 65 миль на північний захід від Ґабеса.

Аліянтські літаки зострілили в постійних боях 26 ворожих літаків і поцілили 32 повзи та певне число кораблів, що стояли при берегах, усе це коштом тільки сімох літаків. За шість останніх днів узято в полон 3,100 бранців.

Американські війська ввійшли до Макнасі раненько, стрінувшися там лише з невеликим опором італійського ґарнізону, котрий чимскорше вибрався з міста. Місто Макнасі, хоча важне стратеґічно, не має більше як пів сотні домів, уставлених здовж вулиць, що розходяться на всі боки з центрального скверу.

І В ПОЛОНІ ВЕДУТЬ ВІЙНУ.

МЕРСІНА (Туреччина). — Британські вояки, що попали були в італійський полон і були недавно тому виміняні тут за італійців, котрі попали в британський полон, оповідають, що американські вояки, захоплені в італійський полон, ведуть там удачну „війну нервів" проти італійців; мовляв, вони представляють італійцям, що їх стережуть, зріст американської потуги в таких розмірах, що це видимо відбивається на военній „моралі" італійців.

РЕЙДИ НА СУБМАРИНОВІ БАЗИ.

ЛОНДОН. — Британські летуни вдарили в понеділок у ночі знову на націстичну базу підводних човнів у Ст. Назер. У рейді взяло участь 300 літаків. Не вернувся з рейду один. Німці вживали для охорони бази димової заслони.

У понеділок днем британські літаки зробили рейд на фабрику залізничих льокомотив у французькім місті Нант. Рейдери не мали втрат.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ВІДБИВАЄ ВАЖКІ АТАКИ.

ЛОНДОН. — Німці сконцентрували величезні сили й кинули їх на захоплення лінії з Москви до Брянська на північ від Жизнадри. По 7 днях важких боїв червона армія відбила цю офензиву, завдавши ворогові поважні втрати. За обчисленням червоної армії, в боях згинуло 7,000 німецьких офіцирів і вояків. У руки червоної армії попало поважне число бранців.

Червона армія в своїй офензиві на Смоленськ захопила знову певне число місцевостей. Вона обходить тепер німецькі позиції в Ярцеві.

МОСКОВСЬКА КНИЖКА ПРО ВІЙНУ АМЕРИКИ ПРОТИ НАЦІСТІВ.

МОСКВА. — Советський уряд видав книжку Олександра Трояновського, бувшого советського амбасадора в Вашинґтоні, про те, чому Злучені Держави воюють проти Гітлерівської Німеччини. Книжку видано накладом 15,000 копій.

КОРНІЙЧУК ДІСТАВ ДИПЛЬОМАТИЧНУ ПОЗИЦІЮ

МОСКВА. — Олександер Корнійчук, український драматурґ і публіцист, іменований віцекомісарем заграничних справ.

Він має несповна 40 літ життя. Недавно тому він дістав медалю Сталіна за свою драму „Фронт", в котрій виступає проти старомодних ґенералів. Кілька тижнів тому він виступав статею в „Радянській Україні" проти польських претенсій до західно-українських земель.

НЕРВОВІ НАЦІСТИ СТРІЛЯЮТЬ ПО СИЦІЛІЙСЬКИХ РИБАКАХ.

ЛОНДОН. — Римське радіо подало вістку, що німецькі вояки стріляли по повертаючих з риболовлі сицилійських рибаках, взявши їх за передню сторожу ворожої фльоти. Додав заповідач: „Німецькі вояки видно терплять на короткозорість".

Про подібний випадок доносили недавно з Норвеґії, тільки що там німецька прибережна сторожа стріляла по німецькім патрольовім човні. Човен прийшлося загнати на беріг. На другий день були військові похорони.

ДАНЦІ БЕРУТЬ МАСОВУ УЧАСТЬ У ДЕМОКРАТИЧНИХ ВИБОРАХ.

СТОКГОЛЬМ. — Від 90 до 95% данських виборців узяло участь у виборах до данського парляменту, видно поклавши собі за ціль задемонструвати в цей спосіб перед націстами свою прихильність до демократичної системи.

СМЕРТЬ НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД. — Еспанський диктатор Франко зарядив справити військовий похорон ґенералові фон Мольтке, що недавно тут помер як німецький амбасадор до Еспанії.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Therее months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Пропаґанда і її Кошти

У минулу суботу появилася в „Ню Йорк Таймсі" відповідь Національного Комітету Американців Польського Роду лондонському щоденникові „Таймсові" на його статтю про потребу британійсько-російського зближення. Відповідь була доглянена й деякими з іміґрантів українського роду, бо обіймала вона повних пять шпальт цеї ґазети великого формату й була напечатана різними друками, великими буквами, з великими написами й відповідними білими просторами. Дехто з людей, що доглянули цю відповідь, негайно звернувся на адресу українських ґазет і орґанізацій зо закидом: мовляв, чому чогось подібного не робиться для української справи? Невжеж українська справа не потребує ще більше пропаґанди, ніж польська справа? Хібаж не відомо, що польська справа пропаґується широко вже хочби існуванням польського уряду на вигнанні, боротьбою польських військ у Африці, Британії?

Аби цеї дискусії за потребу пропаґанди української справи не зводити відразу на манівці безплодних балачок і закидів, треба додати до дискусії певні факти, видно мало відомі людям, може й з доброї волі, які беруться про справу дискутувати, усіх фактів не провіривши. Само собою розуміється, що згори можна признати, що відповідь лондонському „Таймсові" у „Ню Йорк Таймсі" є ефектовна; принаймні польські патріоти сказали про справу те, що їм хотілося. Само собою розуміється теж, що українська справа потребує пропаґанди ще більше, ніж польська. Однак само собою не розуміється, що відповідь була оголошенням, себто що ця польська пропаґанда появилася в „Ню Йорк Таймсі" тому, бо за неї заплачено. А оголошення на пять стовпців через сторону коштує коло півтора тисячі долярів (за одно поміщення).

Польський комітет рішився на такий дорогий засіб пропаґанди по глибокій застанові. Він певно бачив, що цього засобу вживають і інші встанови й справи. Відомо, наприклад, що подібні величезні платні оголошення давав жидівський комітет для зорґанізування жидівської армії. Виступають з такими оголошеннями обі сторони в робітничому страйку. Мусить це відай бути справний засіб пропаґанди.

Одначе це є спосіб коштовний. Тому всяка думаюча людина, яка радить уживати цього засобу, не може вважатися розумною людиною так довго, поки вона рівночасно не подасть, як роздобути гроші, потрібні на таку ефектовну, але коштовну пропаґанду. Не можна чейже назвати розумною людини, яка з одного боку заявляється за потребу такої пропаґанди, а з другого боку протестує проти коштів пропаґанди.

Америка і Справедливий та Трівкий Мир

Коли нині поневолені й гноблені народи звертають свої очі на Америку, то в тому нема дива. Навпаки, це природне явище. Бо як у минулій світовій війні, так ще більше у теперішній, Злучені Держави не бажають нічого для себе. Навіть тепер не рахують на те, щоби могли дістати назад дещо з тих біліонів, що їх зуживають на допомогу Обєднаним Державам, доставляючи їм воєнне знаряддя чи поживу, чи даючи готівкою. Ні теж не мають ніяких замірів загарбувати чиюсь територію, хіба, що треба буде перебирати часово певну контролю чи який мандат, щоби розброїти цілковито аґресорів і запевнити мир.

З цього виходить, що Злучені Держави проливають кров і поносять небувалі досі матеріяльні тягарі тільки на те, щоби довести світ до якогось такого порядку, щоби не було більше місця для таких воєнних потрясень і варварств, які тепер приходиться людству переживати. Іншими словами, Злучені Держави хочуть поконати цілковито держави Осі на те, щоби завести в світі справедливий та трівкий мир, опертий на Чотирьох Свободах, проголошених президентом Рузвелтом, та обнятих Атлантійським Чартером. Ось так просто розуміє ці справи американський нарід у своїй більшости.

Питання: Чи так само розуміють ці справи інші народи чи держави, що є нашими союзниками? Не тяжко на це відповісти, коли зважиться, яке то замішання повстало недавно ізза цього, що вийшла на верх справа Західньої України, чи справа балтійських держав. А що таких терть буде багато, то вже тепер дехто побоюється, чи американський нарід знову не зневохотиться ось такими тертями, як це сталося по минлій війні, й згодом, виграваши війну, не вицофається з міжнародних торгів, що по війні певно наступлять.

Цього і побоюється теж і велика китайська висланниця, мадам Чянг Кай-шек, бо саме те вона мала на думці, коли згадувала в Шікаґо за свій рідний „китайський мур" і ту шкоду, яку він спричинив Китаєви. Але особливо важне те, що мадам Чянг Кай-шек відчуває, що без Злучених Держав не буде в світі справедливого і трівкого замирення. Тому вона апелює до американців, щоби памятали в теперішній час за своїх предків, славних піонірів, набираючи від них духа і віри в наших ближніх...

Америці таки треба буде по війні ввійти в европейську, азійську, чи африканську гущу, а особливо в европейську, і так її прочищувати, як прочищували дикі пустарі американські піоніри. Бо тільки нарід, що ввійде в ту гущу з таким ідеалізмом і з такою посвятою, зможе ту гущу вичистити з того дикунства, що там було й ще буде при мировім столі, коли будуть оборонятися старі кривди, оперті на нічому іншому, а тільки на грубій силі, на насильстві — старшої чи новійшої дати. Щоби це все не повторилось і не було знову затверджене, треба буде Злученим Державам при мировім столі багато витерпіти, щоби до цього не допустити і тим самим затвердити справедливий і трівкий мир.

Проф. Микола Чубатий.

Церковна Справа в Україні під Большевицькою та Німецькою Окупацією

Образ стану церковної справи на Україні під червоною та нацистичною окупацією в часі теперішньої війни, який хочу накреслити, опертий на матеріялі із ріжних джерел, що доходив до Америки та передіставався на сторінки американської преси впродовж теперішної війни. Вістки ці були повідривані від себе, часто неповні та баламутні, а то й противорічні. До того насвітлювання фактів політичними інтересами одної чи другої сторони робило той образ таки цілком замазаним особливо для американця, що незорієнтований якслід у церковних відносинах серед українського народу. Збирав я ті часописні донесення доволі старанно, а знаючи докладно церковні відносини на українських землях, до війни, хочу дати образ, який теж не буде повний, але принайменше зближений до правди та непротиворічний.

Церковна справа на українськім західнім пограниччі під німецькою окупацією.

Союз Гітлера зі Сталіном довів у вересні 1939 року до упадку польської держави, а границя між Німеччиною та Росією на українській землі була поведена рікою Сяном та середущим й долішним Бугом. Тим чином під німецькою окупацією лишилася ще українська Лемківщина, Засяння та ціле Забужа, себто Холмщина з Підлясям. Українська людність тихже українських погранич була майже по половині східно-католицька та православна.

Із католицьких церковних одиниць під німецькою владою лишилася тільки західна частина перемиської єпархії враз з виділеною з неї кілька літ до війни так званою Лемківською Апостольською Адміністратурою, що нею завідував о. д-р В. Медвецький, під національним оглядом москвофіл. Західною частиною перемиської єрархії завідував окремо перемиський епископпомічник Григорій Лакота, українець, що осів в Ярославі з поручення свого епископа-ординарія, який лишився під большевицькою владою у Перемишлі.

Кілька місяців по вибусі війни помер о. д-р Медвецький, а з поручення Апостольського Престола став адміністратором українець о. Ол. Малиновський бувший віцеректор львівської духовної семинарії. Окупаційна влада не попробила ніяких змін у церковному житті українських католиків, на що й не було часу.

Куди більші переміни наступили в православній церкві. По німецькім боці лишилася ціла православна холмсько-варшавська епархія, що її ординарієм був голова православної церкви в Польщі митрополит Діонізій, Валединський москвич, та до війни доволі неприхильний для українського характеру православної церкви. В останніх літах до війни він її навіть сильно спольщив, принайменше зовнішно.

По приході німців митрополит Діонізій вагався ще якийсь час, на яку ногу ступити — зберігати льояльність до Польщі чи піти на співпрацю з Німеччиною. Тому у пресі була навіть появилася вістка, що на короткий час варшавською митрополією завідував берлінський епископ для православних. Вкінці видно митрополит Діонізій довів до співпраці з німцями, бо німецька влада оставила його на становищі голови православних в Ґенералґубернаторстві, а навіть погодилася розбудувати православну церкву через висвячення двох нових владик — для Холму архиепископа Іларіона, а для Лемківщини епископа Палладія.

Архиепископ Іларіон — це знана особа серед українського громадянства — у світськім стані це відомий проф. Іван Огієнко, український мовознавець та бувший міністер освіти в уряді от. Петлюри. Він був завжди великим ентузіястом української автокефалії. Епископ Палладій це теж бувший високий урядовець з уряду от. Петлюри, потім доволі впливова духовна особа у волинській епархії. Світські його назвище Рудибіда. Утворення осібної епархії для Лемківщини, де православних парохій було небагато, біля 20, й то таких, що недавно відпали від греко-католицької церкви під впливом москвофільської аґітації, було очевидним доказом прихильности для праці митрополита Діонізія окупаційної влади.

Після вибуху німецько-большевицької війни (червень 1941) та походу німців на східну Україну, коли прийшла на чергу орґанізація православної церкви в Україні, митрополит Діонізій намагався стати митрополитом автокефальної української церкви, а навіть якийсь час нею завідував, але згодом, з невідомих причин, мусів уступити і завідателем став єпископ Полікарп, про що ще буде мова.

Замітне, що після походу німців на східну Україну — як доносила преса лемківсько-краківського епископа Палладія, заступив епископ Шмід, чи на стало чи переходово — невідомо. Епископ Шмід є з німецького роду, але за Польщі вважався за горячого поляка. Саме в часі угоди між православною церквою в Польщі та польським урядом, вислідом якої було сильне спольонізовання православної церкви в Польщі, православний військовий капелян о. Шмід став православним епископом та, оскільки мене память не милить, осів у Ґродні, де орґанізували поляки православну єпархію „поляків". Видно, що під націстичною владою епископ Шмід віднайшов свою приналежність до „народу панів" та дістав посаду, опущену епископом Палладієм, який — видно — заняв становище в єпархії на східній Україні. Таким чином православні лемки мали за нецілих три роки зверхника москаля, українця, а на кінець наверненого німця.

Українсько - Католицька Церква в Західній Україні.

У вересні Східна Галичина враз з Волиню та Поліссям дісталася під владу большевиків, які влучили ті краї до Української Радянської Републики. Під володінням большевиків найшлися три східногалицькі епархії — митрополитальна львівська, перемиська та станиславівська, в яких всі три ординарії лишилися на місцях.

В порівнанні з долею церкви в Росії по приході большевицької революції большевики не забралися відразу до нищення українсько-католицької церкви. Священикам повідбирали тільки церковні землі, заборонили носити священиче убрання, заборонили в школах вести науку релігії. Монастирі покасували та будинки позабирали на свої потреби. Все духовенство з єрархією на чолі піддали під гострий поліційний надзір. Десятки духовних виарештували та вивезли до азійської Росії; деякі імена відомі теж в Америці. В школах завели научування в дусі атеїстичнім та боєво безбожницькім, проти чого митрополит Андрій Шептицький заложив перед большевицькою владою гострий протест; кажуть, що хвилево мав навіть мати успіх.

Єрархія лишилася на місцях, але з журбою за майбутнє, бо всі три владики - ординарії це вже люди старші. Практика з долею католицької церкви під червоною владою у Росії наказувала думати завчасу про майбутнє, доки ще адміністраційна влада червоних на новоокупованих просторах не усталилася. Йшло про це, щоби на всякий випадок постаратися про своїх наслідників, як довго ще можна було мати якунебудь лучність з Римом.

Осеню 1939 року митрополит Андрій вислав до Риму з якоюсь місією молодого священика, катедрального сотрудника о. Кладочного, якому удалося дійсно добитися нелеґальною дорогою до Ватикану та повернути знов до Львова. Вислідом тої місії було призначення нового епископа-помічника у Львові в особі архиепископа Йосифа Сліпого, дотеперішного ректора львівської Богословської Академії, найближчої особи митрополита Андрія Шептицького.

Ходили вістки в тім самім часі, що архиепископ Йосиф Сліпий став не тільки звичайним архиепископом - помічником, але теж став наслідником львівського митрополита на випадок його смерти, себто помічником з правом наслідства. В історії українсько - католицької церкви такі випадки бували, особливо в часах, коли була небезпека, що зовнішні сили можуть не допустити до правильної обсади владичого стола. Така небезпека й тут заходила, тому й ця вістка має всі признаки правдоподібности. Колиб так було, то справа митрополичого наслідника у Львові булаб вже вирішена.

Осеню 1939 року доходили до Америки вістки, що також епископ у Перемишлі дістав тоді також другого епископа-помічника, хоч імена вичисляли ріжні.

На Волині та на Поліссю було теж кількадесять східно-католицьких парохій, що підлягали владі римо-католицьких епископів. Апостольським Візитатором для них був епископ Микола Чарнецький, з осідком в Дубні та Ковні. Влада большевицька видно усунула епископа Чарнецького з Волині, бо цілий час червоної окупації в Галичині владика перебував в Станиславові. Яка доля тих уніятських парохій не відомо.

Замітна одна річ, що большевицький уряд, який в засаді є ворожий релігії та церкві, теж і православній, на тім терені став продовжувати царську церковну політику в Галичині з року 1914/1915, попираючи працю московського митрополита Сергія. Преса принесла була відомість, що під червоною владою завідатель патріяршого стола в Москві, митр. Сергій, назначив православного епископа для Галичини з осідком у Львові. Ним став епископ Варнава, як доносила преса, бувший ігумен Почаївської Лаври. У східній Галичині православних так як не було; був це отже місійний епископ. Відомо, що за польських часів Почаївська Лавра лишилася найтвердшою остоєю московщини на Волині, так, як це було й за царату, то це кидалоб нам світло не тільки на працю митр. Сергія, але теж окупаційної влади, що на такий свіжо добутий терен допускала місійну працю саме представника московського православія.

(Докінчення буде).

ІВАН ФРАНКО

Основи Суспільности

Повість

64)

— Це ти, Марто? — мовила перелякана постать.

— Ой, Господи! Та це Цвях! — скрикнула жінка. — Що з тобою? Де був?

— Це відки бульба? — запитав Цвях, не відповідаючи на її питання, а беручи мішок собі на плечі.

— Коло фільварку накопала. Що було діяти? Чень же з голоду не будемо мерти. Але говори, куди тебе носить? Адже казали, що тебе війт до арешту замкнув.

— Та замкнув, дводушник, щоб йому мову замкнуло. Набили мене в коршмі, ще й до арешту замкнули в додатку. Ну, та що мені їх арешт! Я виважив одну дошку в підлозі й виліз. Але то байка. То пусте. А от що я тепер бачив, ой, Господи, жінко! Що я тепер бачив!...

Він уже переліз був через перелаз. Згадавши про те, що він бачив перед хвилею, він увесь затремтів, скулився і притулився до жінки, мов перепуджена дитина. Голос його, перед хвилею мало що не крикливий, тепер знизився до ледве чутного шепту.

— Ну, що ти так бачив? Чого трясешся?

— Ой, жінко! Страшно подумати! Ходім до хати, я тут не можу...

— Та що таке? Говори бо!

— Ні, ні, ні! Ходім до хати. Знаєш, я був у дворі...

— Все тебе чогось до двора носить! Ей, чоловіче, чоловіче! Напитаєш ти собі знов якоїсь біди в тім дворі!...

— Та ні, ти лишень послухай! Адже я таке бачив!... Господи, та тиб на місці вмерла, якби ти таке побачила. Ще досі дрож по мені проходить, як про це погадаю. Ходім, ходім до хати! Живо, щоб нас тут хто не побачив!

І Цвях шугнув передом, а за ним поспішала його жінка, раз-у-раз хрестячися та шепчучи молитву.

Хата Цвяхів стояла на кінці довгого й вузького, як кишка, городу, в котрім були всього чотири широкі грядки. Хата була старенька, під соломою, занедбана й давно небілена. Перед нею від гостинця стояли дві головаті та дупленасті верби, що служили заразом за стовпи, до котрих прикріплені були ворота. В хаті не світилося. Діти спали. Цвях і Цвяшиха посідали на призьбі.

— Ну, говори, що там таке ти бачив? — запитала Марта.

Цвях нахилився до неї, обняв її голову лівою рукою, прихилив до себе й почав щось швидко, задихаючись та путаючись, шептати.

— Ой, Господи! Та не може бути! Ой, Мати Божа! — скрикувала Марта час від часу, слухаючи його оповідання. — Бійся Бога, чоловіче! Це не може бути! Ти пяний! Тобі приснилося!

— Щоб мене свята земля не носила, коли хоч отіцічко брешу! — клявся Цвях.

— І ти бачив усе? На власні очи?

— Кажуж тобі, що бачив!

— Господи, Господи! Щож це таке? Що з того буде?

— Або я знаю!

Марта заломила руки, глянувши на нього.

— А я знаю! Ой, знаю, чоловіче, що буде! Все на тебе звалять! Всьому ти будеш винен! За все ти відповідатимеш!

— Що? Я? — скрикнув Цвях, мов, ужалений. — Ну, що ти говориш? Як же це може бути, коли я нічого не винен?

— А от бачиш! Згадаєш моє слово! Ой, господи! Щож мені тоді робитоньки!

— Але, жінко! Чого ти журишся? Коли це не може бути. Адже я бачив...

— Волілиб тобі очи повилазити, щоб ти і світа Божого не бачив, от що! — скрикнула жінка. — Волів ти каменем сидіти в тім арешті, де тебе посадили! Та гов! Тебе бачив хто, як ти тікав із арешту?

— Та хто мав мене бачити? Якби побачили, то гадаєш, що булиб мене пустили?

— А ти міг би вернути там назад так, щоб також ніхто не бачив?

— Чому ні? Можу.

— Ну, то знаєш що? Я тобі раджу, і прошу тебе, милим Богом тебе заклинаю: іди заразісінько там і влізь до арешту, ляж і спи аж до самого рана. А рано я прийду до тебе, принесу тобі їсти, то щоб я застала ще тебе, що спиш, розумієш?

Цвях подумав хвилинку, а далі, зірвавшися з місця, сказав поспішно:

— Розумію! Добре ти мені радиш. Добраніч!

І, не кажучи нічого більше, він скулився удвоє й побіг огородом знов туди, відки перед хвилею прийшов. А жінка, посидівши ще хвилю на призьбі і прошептавши молитву, пішла до хати й, не передягаючись, у мокрій сорочці, лягла спати на дошках, застелених клоптем соломи і грубою веретою. Та вона довго не могла заснути, обертаючися з боку на бік, раз-у-раз січучи зубами, важко зітхаючи та шепчучи молитви.

А стара чарівниця-ніч бачила все те, чула все те, бачила ще далеко більше. Не новина їй людські злочини, людські терпіння, людська тривога, та проте вона любить такі сцени, розсипає всі свої багаті чари, щоб додати таким сценам якнайбільше дикої поезії, дошкульного жаху. Вона любить дразнити людей, підбуджувати їх фантазію й заповнювати її тисячними вроєними страхіттями, більшими й страшнішими від дійсної дійсности. Вона, як добрий режисеф, дбає не тільки про зміст штуки, але також про декорації й костюми. І поки отут, у тому тихому, темному куточку землі мовчазливі, перелякані, напівсвідомі актори відіграють страшну, кріваву драму й роблять усе, що треба, щоб її завязкою підготовити незнану їм розвязку, чарівниця-ніч тисячами таємних очей слідить за кожним їх кроком, зазирає їм у вічи, в руки, в саму глибину душі, шепче їм до вуха таємничі шепти, незрозумілі, а такі страшні, що їх кров від них ледом стинається, воля чується немічною, вся душа, мов тростина, від вітру хилиться за подувом таємного фаталізму. Пітьма довкола. Свічка меркоче, мов життя, що догасає. Глибокі стогнання проносяться мов десь іспід землі й потрясають не тільки душею людською, але, здається, і основами всеї природи. Гарячково бігають актори крівавої драми, нишпорять за чимось, носять щось, шипчуть щось, міркують, радяться, а все без звязку, без пляну, мов у помішанню, мов під обухом. А коли зирнуть нараз поза себе, в той бік, деб їм зовсім не треба глядіти, то бачать притулене до темного вікна бліде, перелякане, знайоме, огидне лице несподіваного, непожаданого свідка. Мертва хвиля мертвого перестраху. Тихі шепти. Ще один позирк — страшенного лиця нема при вікні. На двір! — Нема нікого, не чути нічого! Це був привид, була мара, був жарт, страшливий жарт старої чарівниці-ночи.

(Дальше буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЛЮТИЙ 1943 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	319.44
2.	201.44
3.	151.94
4.	71.50
5.	347.11
6.	29.94
7.	289.05
8.	336.40
9.	182.72
10.	158.20
11.	125.62
12.	135.28
13.	68.33
14.	63.78
15.	13.16
16.	94.14
17.	32.52
18.	105.07
19.	12.05
20.	341.85
21.	164.59
22.	232.86
23.	84.14
24.	124.27
25.	142.42
26.	27.11
27.	48.39
28.	150.62
29.	284.60
30.	79.13
31.	136.20
32.	34.53
34.	50.66
35.	40.38
36.	164.63
38.	270.82
39.	449.79
40.	32.24
41.	71.15
42.	188.73
43.	64.13
44.	118.64
45.	444.82
46.	50.12
47.	62.63
48.	40.29
49.	28.98
50.	177.62
51.	65.84
52.	93.94
53.	145.40
54.	73.83
55	67.64
56.	149.74
57.	267.74
58.	226.87
59.	233.63
60.	40.15
61.	29.48
62.	130.60
63.	529.45
64.	132.09
65.	235.52
66.	129.24
67.	205.16
68.	21.12
69.	190.96
70.	383.80
71.	74.17
72.	64.75
73.	93.70
74.	87.32
75.	250.39
76.	489.80
77.	77.45
78.	98.15
79.	21.09
80.	75.84
81.	165.67
82.	89.33
83.	234.16
84.	105.31
85.	203.53
86.	275.18
87.	189.90
88.	8.49
89.	43.64
90.	215.38
91.	417.89
92.	24.19
93.	74.17
94.	934.07
95.	54.28
96.	268.21
97.	225.80
98.	146.68
99.	189.45
100.	123.52
101.	46.31
102.	817.59
103.	148.41
104.	231.58
105.	224.75
106.	377.11
107.	48.35
108.	109.33
109.	154.09
110.	11.69
111.	35.61
112.	336.14
113.	73.38
114.	54.47
116.	62.99
117.	104.84
118.	78.99
119.	48.50
120.	236.40
121.	141.22
122.	58.17
123.	192.59
124.	114.72
125.	196.42
126.	98.48
127.	318.36
128.	30.04
129.	32.13
130.	447.57
131.	14.71
132.	151.72
133.	263.97
134.	105.44
135.	85.89
136.	215.31
137.	186.88
138.	89.33
139.	86.03
140.	87.38
141.	102.88
142.	166.87
143.	189.84
144.	58.07
145.	65.89
146.	195.81
147.	584.27
148.	46.60
149.	63.70
150.	225.97
151.	189.29
152.	64.73
153.	9.57
154.	41.98
155.	634.14
156.	265.16
158.	436.58
159.	79.82
160.	120.37
161.	247.24
162.	46.89
163.	205.42
164.	235.20
165.	61.60
166.	36.60
167.	113.42

Відділ	Заплатив
168.	213.33
169.	43.22
170.	210.24
171.	61.08
172.	46.16
173.	104.43
174.	109.06
175.	292.03
176.	205.33
177.	161.56
178.	151.42
179.	430.51
180.	72.49
181.	129.63
182.	207.81
183.	120.91
184.	20.12
185.	84.22
186.	52.03
187.	43.12
188.	60.56
189.	6.82
190.	41.56
191.	159.41
192.	168.25
193.	82.39
194.	51.83
195.	52.85
196.	54.50
197.	33.17
198.	90.93
199.	41.92
200.	309.17
201.	49.30
202.	42.45
203.	23.28
204.	1,258.29
205.	23.00
206.	726.92
207.	65.97
208.	40.16
209.	72.02
210.	77.19
211.	225.21
212.	66.27
213.	381.29
214.	31.15
215.	40.90
216.	25.92
217.	442.95
218.	242.61
219.	735.73
220.	221.36
221.	1,094.58
222.	25.35
223.	350.81
224.	65.28
225.	11.75
226.	84.10
227.	48.76
228.	85.16
229.	193.12
230.	390.15
231.	28.03
232.	71.55
233.	39.73
234.	194.06
235.	143.99
236.	184.75
237.	256.96
238.	293.98
239.	553.61
241.	81.61
242.	147.03
243.	75.02
244.	23.66
245.	150.93
246.	89.41
247.	285.10
248.	85.86
249.	39.30
250.	13.49
251.	277.64
253.	141.93
254.	182.70
255.	61.61
256.	71.85
257.	34.37
258.	35.37
259.	378.40
260.	62.26
262.	84.49
263.	56.48
264.	90.22
265.	83.77
266.	114.97
267.	102.61
268.	170.39
269.	24.70
270.	263.87
271.	110.98
272.	10.21
273.	12.39
274.	311.14
275.	112.58
276.	356.27
277.	302.84
278.	35.59
279.	18.02
280.	199.43
281.	126.80
282.	15.08
283.	181.00
284.	108.45
285.	16.60
286.	67.95
287.	107.54
288.	289.59
289.	42.09
290.	88.31
291.	147.15
292.	2,729.18
293.	113.41
294.	48.52
295.	202.60
296.	412.21
297.	17.98
298.	98.63
300.	147.43
301.	227.60
303.	92.75
302.	12.79
306.	29.10
308.	105.82
309.	36.52
310.	96.37
311.	23.71
312.	120.30
313.	15.00
314.	24.08
315.	20.61
316.	376.47
317.	100.49
318.	136.73
319.	112.75
320.	145.45
321.	144.09
322.	68.64
323.	82.32
324.	210.70
325.	481.28
326.	102.37
327.	69.26
328.	24.47
330.	204.10
331.	103.93
333.	129.02
334.	310.50
335.	55.98
336.	240.99
338.	398.24
339.	120.69
340.	19.24

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
341.	611.86	407.	61.78
342.	191.58	408.	36.68
343.	150.91	409.	66.23
344.	87.29	410.	18.45
345.	122.96	411.	53.12
347.	175.56	412.	25.58
348.	129.54	413.	92.44
349.	38.72	414.	68.76
350.	180.94	415.	49.03
351.	59.53	418.	7.01
352.	117.59	416.	17.05
353.	52.41	421.	60.36
354.	18.77	422.	37.46
355.	74.45	423.	32.49
356.	21.34	424.	16.00
357.	66.48	425.	23.07
360.	28.78	426.	36.12
361.	1,883.09	427.	128.38
362.	121.67	429.	23.29
363.	152.92	430.	14.74
364.	490.21	432.	1,512.04
365.	50.07	433.	42.02
366.	37.76	434.	30.96
367.	377.99	435.	82.98
368.	42.97	436.	33.67
369.	306.99	437.	17.28
370.	285.21	438.	59.18
371.	290.59	439.	198.45
372.	82.76	441.	177.80
373.	145.10	442.	29.42
374.	83.35	443.	27.96
375.	175.70	444.	77.52
376.	29.90	446.	118.94
377.	19.06	452.	32.11
378.	59.18	453.	51.56
379.	171.70	454.	36.24
380.	45.92	455.	24.19
381.	26.38	456.	78.22
382.	29.39	457.	50.64
383.	376.07	458.	163.53
384.	44.08	459.	12.06
385.	302.92	460.	8.73
386.	55.90	461.	133.65
387.	81.74	462.	82.19
388.	192.67	463.	26.91
390.	131.30	464.	37.03
391.	32.86	465.	4.83
392.	21.63	466.	42.35
395.	17.42	467.	8.38
396.	94.25	468.	23.08
400.	109.14	469.	148.38
401.	46.76	470.	18.73
402.	33.61	471.	19.75
403.	255.38	475.	24.24
404.	63.16	476.	141.05
405.	100.58	477.	132.60
406.	239.27	478.	34.35

Доплачено до місячних вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду ____ 315.96

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення ____ $67,206.03

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	221.	3.05
3.	2.42	225.	8.64
19.	1.58	230.	3.81
28.	12.03	234.	17.64
30.	9.53	237.	2.68
39.	30.74	243.	16.80
65.	14.02	245.	1.06
70.	3.80	257.	2.84
83.	2.86	262.	1.41
90.	11.51	268.	2.93
101.	2.84	274.	1.49
102.	4.96	275.	14.56
106.	7.23	276.	3.54
108.	4.72	277.	2.02
112.	10.96	278.	1.15
117.	4.46	284.	3.37
125.	3.61	286.	36.07
127.	5.65	292.	1.83
139.	2.35	298.	3.05
142.	8.40	316.	1.41
143.	10.49	321.	3.73
147.	21.42	328.	2.01
151.	8.12	334.	2.28
161.	1.92	335.	5.31
170.	4.94	336.	6.35
181.	1.57	342.	14.57
185.	6.68	349.	5.24
189.	3.49	361.	2.48
194.	81	367.	3.51
206.	3.96	370.	6.26
209.	4.26	371.	1.30
216.	13.18	384.	28.93
217.	2.74	388.	15.42

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення	$ 465.99
Разом з місячних вкладок від членів	$67,672.02
Відсотки від бондів	5,212.11
Відсотки від морґеджів	1,449.58
Відсотки від членських позичок	571.09
Чинш від реальностей	12,872.25
Заробок на бондах	15.00
Надвишка при виміні канадійської валюти	8.40
Продаж ювілейної книги	4.00
Продаж книжок	329.75
Прихід з друкарні і книгарні	5,330.85
Зворот стипендії С. Легкун, відділ 94	35.00
Зворот до адміністраційного фонду з фонду народного за продані книжки	2.50
З переносу резерви за переписаний дітей до інших кляс обезпечення	832.80
З переносу резерви за переписаних членів до нових родів обезпечення	87.50
Сплати морґеджів	2,332.40
Сплати бондів	1,025.00
Сплати членських позичок	4,562.98

Сирітські части по бл. п.:

в. 130 Ґалецький Іван ____ 333.34

Разом $102,676.57

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 7 Шолтис Софія	$ 1,000.00
в. 58 Струж Теодозія	500.00
в. 62 Ціхоцький Йосиф	1,000.00
в. 70 Шийка Михайло	1,000.00
в. 78 Паламар Марія	500.00
в. 96 Годяк Іван	1,000.00
в. 102 Качмарчин Микола	1,000.00
в. 103 Бариляк Іван	1,000.00
в. 103 Барсук Марія	1,000.00
в. 106 Гавалюх Тома	500.00
в. 111 Шульц Марія	500.00
в. 130 Ґалецький Іван	1,000.00
в. 158 Годованський Петро	1,000.00
в. 161 Вроновська Ева	750.00
в. 213 Смарж Михайло	1,000.00
в. 223 Кавалькевич Михайло	1,000.00
в. 234 Скоренький Ваврик	500.00
в. 254 Риняк Йосиф	750.00
в. 316 Гримарчук Михайло	500.00
в. 407 Крайняк Анна	627.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	224.45
Зворот відсотків від позичок	17.24
Перенос резерви за переписаних членів зі старого до нових родів обезпечення	87.50

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 254 Максим Теодор	124.72
в. 278 Попович Роман	165.69
в. 326 Ґуральчук Іван	250.00

Запомоги з запомогового фонду:

в. 2 Русиняк Йосиф	35.00
в. 4 Павчак Іван	35.00
в. 10 Студент Филип	35.00
в. 10 Дутканич Яків	35.00
в. 36 Травінська Параньκа	25.00
в. 45 Совірка Петро	35.00
в. 45 Хомик Анна	25.00
в. 51 Турок Василь	35.00
в. 56 Борсук Войта	35.00
в. 63 Баль Гавриїл	35.00
в. 63 Драч Микола	35.00
в. 77 Головід Петро	35.00
в. 82 Питак Семко	35.00
в. 86 Дзядик Микола	35.00
в. 90 Бобонич Григорій	35.00
в. 104 Ющик Марія	25.00
в. 104 Бажан Яремко	35.00
в. 121 Новіцький Йосиф	35.00
в. 123 Угляк Катерина	25.00
в. 146 Дуґас Ілія	35.00
в. 147 Галевич Михайло	40.00
в. 164 Пасик Іван	35.00
в. 164 Кукурило Марія	20.00
в. 191 Качмар Павло	35.00
в. 200 Ворґуль Василь	35.00
в. 204 Гавриляк Михайло	35.00
в. 206 Зелененький Дмитро	35.00
в. 206 Бухтик Семен	35.00
в. 211 Іванцьо Антін	35.00
в. 213 Маньків Олекса	35.00
в. 220 Шавала Марія	25.00
в. 223 Сухиня Юлія	25.00
в. 223 Глива Іван	25.00
в. 225 Пастернак Петро	35.00
в. 230 Вітик Ілько	35.00
в. 236 Багнюк Андрій	35.00
в. 237 Кули Стефан	25.00
в. 258 Джмелик Семен	25.00
в. 261 Ґрін Анна	25.00
в. 268 Януш Дамян	35.00
в. 274 Кіхтан Анна	25.00
в. 275 Мельниченко Михайло	35.00
в. 276 Полюга Берта	25.00
в. 296 Цепенюк Стефан	35.00
в. 300 Кухта Іван	35.00
в. 305 Рудий Петро	35.00
в. 333 Кукурило Марія	20.00
в. 333 Левіцький Василь	35.00
в. 338 Кудлик Ілія	35.00
в. 338 Процанин Юлія	25.00
в. 348 Павлишин Павліна	25.00
в. 352 Ковальчук Анна	25.00
в. 361 Катулька Йосиф	50.00
в. 361 Петрик Михайло	35.00
в. 373 Ґолдак Анна	25.00
в. 388 Бринґілевич Йосиф	35.00
в. 401 Буткович Марія	30.00
в. 403 Дзядик Микола	25.00
в. 407 Сидор Катерина	25.00
в. 407 Демчак Юлія	25.00
в. 155 Кардаш Бенедикт	35.00
в. 155 Сетнік Іван	35.00

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду ____ 315.96

Виплати з народного фонду:

Проф. М. Чубатий за праці	60.00
Зворот до адміністраційного фонду за продані книжки	2.50

Виплати адміністраційного фонду:

Свобода за орган	3,595.00
Платня головного уряду	900.00
Платня помічних сил	631.14
Чинш за офіси У. Н. Союзу	625.00
Нагороди за нових членів	327.23
Стейти за дозволи (лайсенси)	321.00
Кошти подорожі і репрезентації	276.07
Свобода за друки і праці	263.02
Видатки канцелярійні на пошту	75.00
Оголошення	50.00
Лікарі за нових членів	41.00
Телефон	30.67
Федеральний податок за відділових урядників	7.91
Печатки для відділів	5.69
Оправа місячних книг	5.10
Вода	5.00
Асекураційні журнали	3.50

Інші виплати адміністраційного фонду:

Платня редакторів, робітників, папір і інші виплати друкарні і книгарні ____ 3,993.44

Виплати на реальностях:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати ____ 17,595.92

Інвестиції готівки:

Позички членам	288.00
Закуплено машину до друкарні У. Н. Союзу	1,300.00

Разом $49,679.75

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31. січня 1943. остала	$543,364.29
Прихід за лютий	102,676.57
Разом	$646,040.86
Розхід за лютий	49,679.75
Готівка з кінцем 28. лютого 1943. року остає	$596,361.11

БІЛЯНС.

Чинний стан:

Готівка	$ 596,361.11
Морґеджі	1,077,544.77
Бонди	3,216,960.59
Реальности	949,158.77
Позички членам	548,016.18
Друкарня і книгарня	10,871.69
Ноти (вексллі)	1,025.00
Разом	$6,399,938.11

Довжний стан:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$5,716,290.70
Посмертний фонд старого роду обезпечення	73,996.00
Адміністраційний фонд	200,145.54
Резервовий фонд	12,942.85
Запомоговий фонд	89,667.55
Народний фонд	15,206.13
Конвенційний фонд	21,507.04
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	155,582.92
Фонд Згоди Братств	25,456.19
Сирітський Фонд	89,143.19
Разом	$6,399,938.11

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ

ОБЕРНУЛИ ПАЛКУ ДРУГИМ КІНЦЕМ.—Два американські вояки захопили на провалі Касерін, у Тунісі, цю гармату, і негайно її звернули в противний бік та почали стріляти на відступаючих італійців.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	9.68	114.	70
2.	8.32	116.	7.20
3.	3.15	117.	1.00
4.	1.80	118.	2.95
5.	8.78	119.	1.12
6.	1.80	120.	4.95
7.	19.11	121.	10.13
8.	9.23	122.	2.50
9.	12.15	123.	3.82
10.	1.58	124.	4.73
11.	10.60	125.	10.80
12.	68	126.	5.18
13.	8.10	127.	9.23
14.	2.25	128.	1.80
15.	75	130.	20.50
16.	3.88	132.	2.25
17.	6.03	133.	1.80
18.	90	135.	4.28
20.	7.45	136.	11.93
21.	7.20	137.	9.23
22.	3.60	138.	3.85
23.	2.25	139.	2.92
24.	4.28	140.	4.75
25.	3.40	141.	90
26.	2.70	142.	11.50
27.	23	143.	5.62
28.	8.10	144.	4.34
29.	6.55	145.	4.95
30.	8.10	146.	2.70
31.	2.70	147.	27.00
34.	3.37	148.	3.60
36.	12.15	149.	3.15
38.	7.45	150.	25.20
39.	21.83	151.	8.55
40.	68	154.	70
41.	9.88	155.	7.65
42.	5.85	156.	8.80
43.	3.15	158.	9.90
44.	4.95	159.	4.05
45.	12.15	160.	3.83
46.	45	161.	3.60
47.	1.58	162.	67
48.	5.85	163.	2.48
50.	7.88	164.	38.45
51.	2.03	165.	7.65
52.	10.15	166.	1.36
53.	2.70	167.	5.40
54.	3.60	168.	2.25
55.	5.40	169.	1.13
56.	11.70	170.	9.67
57.	12.15	171.	8.55
58.	4.27	172.	9.00
59.	5.85	173.	3.60
60.	1.13	174.	2.48
61.	9.03	175.	9.00
62.	1.80	176.	9.00
63.	23.85	177.	3.60
64.	7.80	178.	4.75
65.	9.75	179.	5.18
67.	4.28	180.	9.90
69.	1.13	181.	25
70.	3.60	182.	3.15
71.	2.03	183.	1.00
72.	2.03	185.	5.18
73.	3.15	186.	6.75
74.	5.10	187.	45
75.	6.10	188.	5.18
76.	11.25	191.	6.30
77.	2.48	192.	9.23
79.	4.18	193.	2.00
85.	2.03	196.	2.70
81.	3.15	198.	90
82.	2.05	199.	1.13
83.	4.75	200.	17.33
84.	8.55	201.	3.60
85.	17.80	202.	2.70
86.	5.63	204.	127.40
87.	7.65	205.	2.95
89.	1.25	206.	19.13
90.	10.12	207.	2.95
91.	13.75	208.	45
92.	2.25	209.	68
94.	16.65	210.	1.35
95.	1.80	211.	6.53
96.	9.85	212.	4.05
97.	10.15	213.	8.33
98.	7.20	214.	1.13
99.	5.40	215.	3.00
100.	2.50	217.	18.22
102.	14.40	218.	4.50
103.	1.80	219.	35.10
104.	1.58	220.	7.43
105.	3.82	221.	36.68
106.	5.18	222.	2.02
107.	2.70	223.	18.90
108.	90	224.	4.05
109.	7.65	225.	2.70
110.	2.93	227.	1.13
112.	8.33	228.	3.40
113.	4.28	229.	7.65

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
230.	13.50	347.	11.25
231.	90	349.	2.70
232.	3.60	350.	5.63
233.	5.18	351.	2.70
234.	7.20	352.	7.00
235.	9.68	353.	3.38
236.	7.33	355.	1.85
237.	10.80	356.	1.80
238.	43.45	357.	1.35
239.	31.95	361.	116.10
241.	90	362.	5.85
242.	15.30	363.	7.20
243.	5.90	364.	11.95
244.	68	365.	1.13
245.	2.93	366.	4.50
246.	67	367.	6.75
247.	9.45	368.	1.13
248.	9.23	369.	11.90
250.	1.35	370.	3.38
251.	9.25	371.	14.40
253.	3.83	372.	3.37
254.	8.77	373.	2.70
255.	4.20	374.	70
256.	3.15	375.	6.75
257.	68	376.	1.35
258.	2.70	377.	45
259.	7.29	378.	2.25
260.	10.58	379.	10.13
262.	3.37	380.	6.75
263.	68	381.	1.35
265.	2.93	383.	20.48
266.	5.85	384.	2.70
267.	1.13	385.	8.77
268.	4.05	386.	3.38
269.	90	387.	25
270.	7.65	388.	8.61
271.	6.30	390.	15.30
272.	1.80	391.	2.35
273.	1.80	392.	45
274.	12.83	395.	5.98
275.	1.13	396.	1.80
276.	11.53	400.	10.60
277.	21.15	401.	2.03
278.	1.13	402.	2.03
279.	1.13	403.	3.15
280.	10.60	404.	1.80
281.	25.65	405.	1.00
282.	1.58	406.	26.10
283.	8.35	407.	1.60
284.	2.05	408.	1.50
286.	90	409.	1.60
287.	2.93	410.	1.60
288.	9.00	411.	50
289.	3.60	413.	4.95
290.	75	414.	12.83
291.	9.45	415.	5.63
292.	62.10	416.	68
293.	7.20	418.	3.85
294.	1.12	421.	4.95
295.	5.85	422.	14.63
296.	16.20	424.	2.25
297.	68	425.	3.60
298.	75	426.	1.80
300.	3.82	427.	7.88
301.	3.29	429.	6.10
302.	68	430.	2.80
303.	7.88	432.	108.03
306.	90	433.	1.13
308.	3.85	434.	3.60
309.	45	436.	2.25
310.	1.80	437.	3.50
312.	3.85	438.	9.23
313.	3.10	439.	32.21
314.	25	442.	1.02
315.	25	443.	6.75
316.	13.95	444.	68
317.	4.50	446.	4.05
318.	4.28	452.	3.60
319.	9.45	454.	90
320.	5.65	455.	2.25
321.	5.63	456.	22.93
323.	5.65	457.	3.66
324.	3.38	458.	5.65
325.	3.60	459.	4.05
326.	2.93	460.	90
327.	1.58	461.	11.25
328.	45	462.	8.78
330.	7.43	463.	1.12
331.	4.75	464.	5.85
333.	6.50	466.	1.35
334.	11.03	467.	1.80
335.	3.38	468.	12.00
336.	5.40	469.	18.23
338.	15.75	470.	4.50
339.	2.70	471.	1.13
341.	21.15	475.	1.63
342.	6.25	476.	2.70
343.	3.38	477.	1.13
344.	2.93	478.	2.25
345.	5.85		

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 1., 2. і 3. ____ $2,803.15

Купуйте Воєнні Бонди!

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
3.	1.54	239.	77
5.	2.02	243.	3.29
7.	2.60	244.	1.57
8.	3.97	245.	5.16
11.	37.40	247.	93
15.	3.89	248.	1.88
17.	4.42	254.	11.36
19.	1.62	255.	2.10
20.	77	256.	1.96
28.	3.91	259.	1.96
34.	2.39	260.	2.66
38.	4.30	264.	7.07
39.	7.39	265.	83
47.	2.69	266.	3.72
48.	3.81	270.	77
51.	2.84	274.	5.71
52.	1.07	275.	2.10
56.	5.71	276.	4.04
57.	4.70	283.	3.28
58.	11.34	288.	1.90
59.	8.51	289.	1.86
60.	77	292.	76.30
63.	18.51	293.	10.47
64.	1.76	296.	4.19
65.	5.58	306.	17.38
75.	6.51	309.	77
77.	1.97	310.	4.89
82.	1.04	313.	4.55
83.	6.39	316.	7.78
84.	1.08	317.	3.10
85.	8.85	319.	1.09
89.	93	321.	15.91
94.	24.85	322.	54
96.	13.80	324.	15.18
98.	1.06	325.	82.59
99.	3.59	330.	5.74
102.	77	331.	2.00
103.	4.88	334.	6.26
105.	43.94	336.	88
112.	2.97	338.	79
109.	2.72	339.	1.54
119.	4.20	341.	33.54
120.	88	343.	2.96
126.	2.10	344.	1.54
127.	8.69	347.	2.18
128.	1.89	351.	45
129.	18.61	361.	39.06
130.	2.63	363.	6.42
137.	2.00	364.	77
142.	1.06	365.	53
144.	1.84	367.	1.86
147.	77	368.	4.90
149.	2.31	369.	2.12
150.	12.11	371.	24.43
151.	1.54	372.	1.86
153.	82	374.	1.89
158.	3.26	375.	4.65
161.	2.63	378.	4.35
163.	11.40	379.	77
164.	12.04	380.	9.77
167.	1.86	383.	1.57
170.	1.89	386.	9.50
171.	3.00	388.	2.82
174.	1.94	390.	12.71
177.	16.77	395.	1.54
180.	3.42	400.	3.68
182.	3.72	401.	2.90
183.	5.30	414.	9.19
191.	3.72	421.	77
192.	1.88	422.	11.15
194.	2.00	427.	68.80
196.	3.72	432.	155.04
200.	8.12	433.	6.26
202.	1.15	438.	4.07
204.	34.52	439.	16.08
206.	11.47	441.	28.58
211.	1.99	446.	5.71
213.	4.73	452.	4.00
218.	5.02	453.	3.23
219.	19.29	454.	1.07
221.	21.93	456.	3.72
223.	1.06	457.	1.86
226.	3.72	458.	12.05
227.	2.47	459.	2.18
230.	7.98	461.	5.86
233.	1.07	462.	10.08
234.	2.34	468.	11.22
235.	98	469.	20.22
236.	5.26	470.	1.07
237.	2.31	476.	13.24
238.	93.04	478.	13.15

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 4. і 5. ____ $1,551.55

Разом з місячних вкладок від членів	$4,354.70
Відсотки від бондів	875.00
Відсотки від морґеджів	1,040.91
Чинш від реальностей	756.00
Сплати морґеджів	467.55
Разом	$7,494.16

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 359 Покришка Микола ____ $ 500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	712.52
Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	699.70

Виплати адміністраційного фонду:

Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Платня помічних сил	508.23
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	120.28
Свобода за праці і друки	53.68
Видатки канцелярійні на пошту	25.00
Разом	$3,219.41

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31. січня 1943. остала	$77,199.47
Прихід за лютий	7,494.16
Разом	$84,693.63
Розхід за лютий	3,219.41
Готівка з кінцем 28. лютого 1943. року остає	$81,474.22

БІЛЯНС.

Чинний стан:

Готівка	$ 81,474.22
Морґеджі	128,648.40
Бонди	268,561.18
Реальности	50,000.00
Позички членам	175.00
Разом	$528,858.80

Довжний стан:

Посмертний фонд	$451,400.50
Адміністраційний фонд	77,458.30
Разом	$528,858.80

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЛУДЛОВ, МАСС.

На А. Ч. Хрест.

Товариство ім. Івана Франка, відділ 253 У. Н. Союзу, як і парохія св. Петра і Павла памятають теж і за таку благородну американську інституцію як Американський Червоний Хрест. З нагоди Щедрівки членкині Тов. ім. Франка, пані: Катерина Мельник і Анна Пукіш, зібрали по домах на А. Ч. Х. $47.50, до чого доложили $12.50, що були зібрані попередно на ту ціль і разом передали $60 на руки предсідниці місцевого А. Ч. Хреста.

Жертвували на ту добру ціль по $2: К. Мельник, Марія Столар, Яким Кундиревич, Розалія Ферен, Р. Шабан; по $1: А. Пукіш, І. Дибель, А. Поплавський, А. Чорна, А. Щурко, Е. Приступа, К. Харко, І. Андрусик, В. Зварич, А. Дейняк, С. Косців, К. Зварич, К. Машталір, Т. Заячковський, Ц. Павлів, П. Хомен, Ст. Хомен, А. Олінькевич, А. Жовта, Т. Гнатів, В. Босик, П. Бучацький, П. Гарасюк, М. Столар, Ольга Куртиніс, К. Чернак, А. Курта, Іва Бийце, М. Бойко, Р. Лямбеч, М. Гаврильців, Д. Фігель, Г. Шабан; М. Звіринська 75 ц.; по 50 ц.: П. Стокоса, А. Мельник, Й. Гнатів, Р. Яворська, П. Тимків; А. Фесяк 25. ц.

М. Пукіш.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛЮТИЙ 1943 РОКУ

РОЗВЯЗАНИЙ ВІДДІЛ

Розвязано **відділ ч. 417 в Ню Йорк, Н. Й.,** і всім членам видано переступні листи.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Вілсон Марія, Давидів Володимир М.
В. 7. Кавула Марія.
В. 8. Нечеснoф Анна.
В. 11. Макар Стелла.
В. 20. Гулявська Стефанія.
В. 24. Гошко Матвій.
В. 39. Майкович Петро, Кіндзерський Іван.
В. 45. Дубас Ольга Е.
В. 49. Юрків Микола.
В. 55. Скренчук Михайло.
В. 63. Магдій Стефан, Беньо Сейдій.
В. 67. Андрусько Дорис.
В. 70. Шийка Марія.
В. 72. Бріціль Стефанія, Блезньовський Мирослав.
В. 75. Космина Іван, Михалюк Петро, Дедула Розалія.
В. 76. Гузар Павло.
В. 87. Тарасик Іван.
В. 97. Вісоцький Іван.
В. 102. Попович Марія.
В 105. Слободзян Володимир, Стабельська Катерина, Стабельський Йосиф, Слободзян Йосиф, Кочмер Джений.
В. 119. Сулак Анна.
В. 120. Манастерська Олена.
В. 129. Деревляний Михайло.
В 130. Палега Анна.
В. 148.Міськів Омелян Л.
В. 158. Сенюта Іван, Незовій Марія.
В. 164. Процько Марія В.
В. 165. Корнова Дмитро, Чорній Ольга.
В. 173. Халюс Катерина.
В. 180. Пулк Вергенія Кароля, Сироїд Роман Константин, Ольшевська Розалія М., Куриляк Анна, Малецький Володимир Стефан.
В. 182. Бурбан Стефан.
В. 193. Помаронський Павло.
В. 200. Швідрик Стелла.
В 204. Мороз Ольга.
В. 206. Чубай Олена.
В. 215. Варчок Володимир.
В. 221. Кучкуда Юрій.
В. 222. Менцінський Орест.
В. 227. Русин Іван.
В. 228. Зулик Естер.
В 230. Гулик Марія, Сосновська Марія, Брях Володимир.
В. 231. Кулик Юрій.
В. 242. Угрин Олена.
В. 247. Гринишин Розалія, Гринишин Стефанія.
В. 253. Приступа Іван, Дайнак Василь.
9. 264. Ананевич Марія.
В. 267. Дідух Анастасія, Дідух Наталія, Шварц Константин.
В. 268. Галаса Іван, Рега Катерина, Михайлечко Павло, Омелян Стефанія.
В. 270. Кулич Юлія Анна, Мазур Іван, Мазур Анна, Бутковський Володимир.
В. 274. Мердич Стефанія.
В. 287. [illegible]
В. 292. Кінащук Міній.
В. 304. Гробі Вероніка.
В 308. Мушіль Іван мол.
В. 325. Гевський Григорій, Поповняк Катерина, Гевська Марія, Ривак Стефан, Гріца Марія, Ривак Катерина, Чепіль Андрій, Чепіль Анна.
В. 332. Гарванко Павлина.
В. 333. Роль Марія.
В. 334. Хромейко Дмитро.
В. 339. Корбілка Чарлс, Геник Марія, Корбілка Ева, Будай Текля.
В. 341. Спітковська Марія, Анака Іван.
В. 347. Гернага Анна Г.
В. 348. Кузяк Анна Кізар, Касалаба Марія, Глущишин Олена Агнеся, Касалаба Василь, Мохнацький Михайло.
В. 357. Барик Анна.
В. 364. Баюн Катерина.
В. 361. Гнатів Дорота, Гнатів Тереса, Івахів Михайло, Катулька Христина, Кічар Елійза, Левков Катерина, Плесак Марія, Савіцька Анна, Сліпий Анна, Трач Текля, Шулга Василь.
В. 375. Зінчук Петро, Ткач Катерина, Мариш Іван.
В. 413. Фенко Іван, Ландяк Анна, Козак Марселя, Ландяк Олена.
В. 432. Котовська Марія, Василенко Марія, Хлипавка Микита, Філь Микола, Сребняк Михайло, Стефанів Микола, Фролак Марія, Бандас Михайло.
В. 439. Серотюк Володимир, Марунчак Татіянна.
В. 441. Гуцаль Микола, Гуцаль Вікторія, Колісник Евгенія, Колісник Стефан, Конколь Анна, Олексюк Агафія.
В. 453. Блазенко Параскевія, Блазенко Микола.
В. 458. Басістий Ева, Басістий Михайло.
В. 466. Лизен Петро.
В. 469. Криховець Петро, Дзюган Семен.
В. 476. Гладун Олекса.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Басалига Емілія, Басалига Іван.*
В. 22. Явор Володимир д-р.*
В. 59. Підлуська Міній.
В. 78. Косинський Михайло, Стерник Іван, Ваненчук Антін.
В. 106. Стросник Йосиф, Стосник Максим.
В. 125. Ярема Стелла.
В. 127. Кроглій Юрій.*
В. 130. Перепелюк Дмитро, Максимюк Іван.
В. 175. Гринок Михайло.
В. 204. Шуган Іван.*
В. 216. Мацкович Софія.
В. 217. Рудий Еленора, Швець Іван.
В. 218. Гринечко Стефан.
В. 221. Маколондра Григорій.
В. 229. Мияк Іван.
В. 242. Дубіцький Франко, Пука Михайло.*
В. 274. Федина Анна.
В. 298. Федосик Михайло, Федосик Розалія.
В. 302. Бандрофчак Данило.*
В. 309. Демко Михайло.
В. 331. Васкевич Антін,*. Васкевич Марія, Васкевич Павло,* Васкевич Володимир.*
В. 353. Гойзан Володимир,* Гойзан Андрій.*
В. 365. Цибрінська Антонина, Музика Ева, Музика Іван, Сабрінський Іван.*
В. 390. Маніла Франко.*
В. 423. Захарчук Анна, Захарчук Едвард,* Захарчук Мирослав,* Захарчук Марія.
В. 427. Бардадин Біл, Була Микола.* Шпак Анна.
В. 443. Ковалишин Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Дачишин Софія.
В. 42. Сушинський Блазій.
В. 75. Чмир Евген.*
В. 94. Квасний Анна.
В. 125. Махомета Марія.
В. 146. Бугай Ольга, Бугай Марія.
В. 158. Камерер Ольга, Корчинська Текля, Корчинський Микола, Корчинська Анна, Корчинський Михайло.*
В. 204. Копа Анна, Ікалович Петро,* Нійлко Іван.*
В. 247. Махник Василь о., Махник Марія, Махник Марія.
В. 287. Витіш Теодор.*
В. 292. Перій Михалина.
В. 341. Войнаровський Вілям.
В. 361. Палос Тереса, Муха Олена, Станкевич Січ Марія, Орос Олена, Бродій Анна, Сич Анна.
В. 387. Федосик Розалія, Федосик Михайло.
В. 395. Лучишин Пелагія.
В. 400. Вус Стефан.*
В. 432. Ковалишин Петро.
В. 453. Ковальчук Яків 2.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 86. Стахна Антонетта.
В. 331. Васкевич Антін,* Васкевич Марія.
В. 432. Коренецький Пилип.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 125. — 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 13. Ясевич Василь.*
В. 15. Буртик Катерина, Буртик Чарлс.*
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 43. Булсак Юрій.
В. 50. Шугайло Юлія.
В. 74. Маланяк Іван, Маланяк Катерина, Маланяк Микола.*
В. 80. Гасяк Марія.
В. 90. Кенінець Роман,* Феляк Теодор.
В. 101. Лотінська Юлія, Лотінська Марія, Лотінський Петро,* Лотінський Пилип,* Курян Володимир.*
В. 102. Зарічний Йосиф.*
В. 130. Галецький Михайло.*
В. 140. Терлецький Микола,* Терлецький Стефан.*
В. 144. Дрост Анна, Панько Анна.
В. 179. Парк Григорій.*
В. 204. Роман Катя, Наконечний Петро, Садницька Павлина.
В. 217. Николайків Марія, Лаврів Олекса.
В. 219. Олярчик Іван,* Олярчик Йосиф,* Олярчик Микола.*
В. 220. Мітю Йосиф А.*
В. 223. Танчук Яремій,* Гриньків Теодор,* Гриньків Евдохія, Танчук Розалія, Чеплій Михайло.
В. 224. Бакалець Володимир.*
В. 228. Бартолевт Марія.
В. 261. Смереський Йосиф,* Стадник Іван,* Стадник Теодор.*
В. 274. Бралиш Стефан.*
В. 276. Подоляк Михайло, Матусяк Володимир Тома,* Нелик Василь.*
В. 279. Корда Параскевія, Корда Василь.
В. 304. Кравц Михайло,* Вернівський Семен, Попелюк Андрій, Вернівська Марія.
В. 310. Пелехатий Мирослав.*
В. 316. Чугай Микола.*
В. 317. Лестінська Стефанія.
В. 341. Плюта Олекса.
В. 364. Кульницький Іван.*
В. 369. Коник Стефан.*
В. 371. о. Кузів Василь, Барт Магдалена.
В. 383. Клюс Стефан.*
В. 395. Клебан Йосиф.*
В. 406. Пинянська Павлина.
В. 432. Морій де Моранд Іван Л., Грод Михайло, Шкільний Андрій.
В. 435. Бунго Марія.
В. 439. Москалик Стефан.*
В. 455. Кібзей Марія.
В. 461. Фролек Тимофій, Гейдж Анна, Гардович Анна.
В. 469. Федорін Олена, Капаловський Андрій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Сквер Евген.*
В. 105. Лучишин Пелагія.
В. 165. Парій Лена.
В. 194. Сущинський Блазій.
В 203. Бугай Марія, Бугай Ольга.
В. 204. Шуган Іван.*
В. 270. Витіш Теодор.*
В. 280. Макітра Стефан.
В. 292. Чмир Евген.*
В 298. Федосик Розалія, Федосик Михайло.
В. 358. Стрібіцький Ілько.
В. 417. Бродій Анна, Муха Олена, Орос Олена, Палос Катерина, Сич Анна, Станкович Марія Сич, Копа Анна, Ікалович Петро,* Нелько Іван.*
В. 429. Махник Василь о., Махник Марія, Махник Марія.
В. 432. Ковальчук Яків,* Войнаровський Вілям, Ковальчук Яків.
В. 439. Филипчук Орест.
В. 443. Ковалишин Петро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 86. Стахнів Антонетта.
В. 331. Васкевич Антін,* Васкевич Марія.
В. 432. Коренецький Пилип.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 125. — 1 член.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 21. Бараник Василь.
В. 267. Гладкий Володимир.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 94. Кулинич Михайлина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 5. Вілсон Марія.
В. 271. Зубрицький Василь.*

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 8. Гарматюк Франка.
В. 31. Вдовяк Лешко.
В. 58. Струж Дора.
В 62. Ціхоцький Йосиф
В. 70. Шийка Михайло.
В. 90. Ривацька Агафія.
В. 103. Барсук Марія, Бариляк Іван.
В. 104. Бобик Михайло.
В. 109. Шука Дорофій.
В. 111. Шулц Марія.
В. 147. Собчак Іван.
В. 155. Балюх Іван.
В. 158. Годованський Петро.
В. 161. Вроновська Ева
В. 163. Шегда Василь.
В. 176. Пошивак Антін.
В. 192. Лещинська Агнеся.
В. 247. Борис Ілько.
В. 316. Гримарчук Михайло
В. 406. Присташ Параска.
В. 407. Крайняк Анна.
В. 434. Бусіль Михайло

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1943. року ло в У. Н. Союзі повнолітних членів	30,743
В місяці лютім 1943. р. принято нових	149
В місяці лютім 1943. р. принято наново	51
В місяці лютім 1943. р. принято з переступнили листами	34
В місяці лютім 1943. р. принято з інших кляс обезпечення	4
В місяці лютім 1943. р. принято зо старого роду обезп.	1
Разом	30,982
В місяці лютім 1943. р. суспендовано	78
В місяці лютім 1943. р. відійшли з переступними листами	30
В місяці лютім 1943. р. відійшли до інших кляс	4
В місяці лютім 1943. р. відійшли до нового роду обезп.	1
В місяці лютім 1943. р. відійшли зо зворотом у готівці	2
В місяці лютім 1943. р. відійшли на безплатне продовж.	2
В місяці лютім 1943. р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці лютім 1943. р. померли	23
Разом	141
З кінцем місяця лютого 1943. р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	30,841

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі А.А.	на $ 500	96
В клясі В.	на $ 750	16
В клясі С.	на $1000	199
В клясі В.В.	на $1500	7
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500	на $ 500	479
В клясі О-1000	на $1000	320
В клясі О-1500	на $1500	5
В клясі О-2000	на $2000	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	3,718
В клясі Р-1000	на $1000	2,051
В клясі Р-1500	на $1500	19
В клясі Р-2000	на $2000	11
В клясі Р-2500	на $2500	1
В клясі Р-3000	на $3000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	2,319
В клясі Е-1000	на $1000	843
В клясі Е-1500	на $1500	15
В клясі Е-2000	на $2000	7

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	3,761
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,536
В клясі W-1500	на $1500	33
В клясі W-2000	на $2000	16
В клясі W-3000	на $3000	3
В клясі W-ріжні суми		91

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	194
В клясі Т- 500	на $ 500	3,838
В клясі Т- 750	на $ 750	570
В клясі Т-1000	на $1000	8,421
В клясі Т-1500	на $1500	200
В клясі Т-200	на $2000	54
Разом		30,841

І ТАМ НЕЛЕГКА СПРАВА— ЖІНОЧА ЗАЧІСКА ВОЛОССЯ. —Отся дівчина з Дакару, славного західно - французького порту, що недавно перейшов у руки Обеднаних Держав, приготовилася на неділю. Так волосся причесати не легка справа.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 8. Божневич Марія.
В. 11. Макар Розалія Анна.
В. 45. Дубас Глорія Марія, Качмарчик Іванна, Качмарчик Марія, Робак Микола Іван, Сампара Елена К., Сампара Юрій М., Савка Варвара Анна, Савка Евген Іван, Шопа Альберт, Сидорчук Мартин.
В. 57. Шаршонович Михайло.
В. 58. Гарматюк Марилина, Гарматюк Сандра Джійна.
В. 75. Присташ Джеймс Михайло.
В. 78. Валинська Флоренса.
В. 83. Несторик Катерина Іванна.
В. 84. Хвалюк Павлина М.
В. 85. Надратович Марія Іванна.
В. 90. Чепа Іван мол., Якимик Михайло, Личко Микола.
В. 99. Дибач Юрій.
В. 105. Стабельська Дора, Стабельська Іванна, Владика Іван, Владика Петро, Пташинський Теодор Богдан, Гома Роман Кароль, Гома Евген.
В. 119. Бірес Режіна Джорджіянна, Когут Морійн Емілія, Стагура Андрій.
В. 128. Дідух Стефан Іван.
В. 146. Дідур Річард Петро.
В. 158. Домек Бетій.
В. 170. Бріцький Анна, Бріцький Вілям.
В. 180. Іваницький Омелян, Іваницька Марія Анна, Гурин Михайло.
В. 191. Бомба Іван Павло.
В. 200. Малафій Кенет Семен, Велькaнович Петро Денис.
В. 204. Сапка Станилав, Яворський Мирон.
В. 218. Блак Михайло, Цепій Юрій.
В. 221. Кучкуда Іванна Долореса, Туцька Соня Бернисa, Василовський Володимир Пилип.
В. 239. Юхнят Йосиф, Юхнят Вергенія.
В. 242. Грешко Данило мол., Грешко Іван, Грешко Марія.
В. 245. Нурго Елена.
В. 253. Хомин Елейна, Приступа Марлина Іванна.
В. 268. Андріїв Анна, Колбавг Роман, Колбавг Василь, Гладчук Ірина, Маркевич Маргарета, Лелиш Ярослав Леоніз.
В. 274. Лопушанська Катерина, Лопушанський Микола.
В. 325. Чепіль Вілям Михайло, Чупа Олекса, Гулаватій Ірина О., Гевський Мирон, Гевська Ольга М.
В. 339. Геник Елена, Геник Василь, Геник Володимир, Корбілька Марія, Роман Анастасія, Роман Іван, Роман Марія.
В. 347. Гернага Станислав мол., Рігін Варвара Дейл.
В. 348. Деметра Іван, Деметра Марія, Деметра Михайло, Глущишин Софія, Касалаба Анна, Касалаба Іван, Касалаба Катерина, Касалаба Стефан, Козьоринський Джерій.
В. 361. Мольнар Йосиф, Мольнар Вілям мол., Трач Алися, Плесак Михайло, Лабенець Маргарета Марія.
В. 375. Мусяль Омелян Семен, Мусяль Теодор Петро.
В. 395. Кривуцька Марія Анна, Кривуцький Стефан, Усик Іван.
В. 413. Козак Пилип мол., МкГров Олена, МкГров Роберт, Мигаль Елена.
В. 432. Гультай Орест Василь 4, Безручко Наталка Марія, Ковалишин Роберт Марналь, Мочернюк Анастасія, Мочернюк Ярослав, Мочернюк Параскевія, Стефанів Евгенія, Таращук Богдан, Таращук Володимир.
В. 438. Кіта Едвард Йосиф.
В. 456. Гуцель Богдан Іван, Гуцель Евген.
В. 458. Ракуш Василь.
В. 466. Гриньків Гілярій Стефан, Немеровська Анна Стелла.
В. 475. Кравчишин Анна.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 77. Зац Фредерик, Зоц Рута.
В. 78. Косинська Марія, Стерник Іван.
В. 125. Ярема Анна Т.
В. 130. Перепелюк Григорій.
В. 144. Висоцька Маргарета Марія 2.
В. 221. Маколондра Анна, Маколондра Іван, Маколонда Юрій Стефан.
В. 243. Завідовський Василь, Завідовський Тома, Завідовська Франка, Шавала Теодор, Завідовська Павлина.
В. 309. Демко Каролина, Демко Вайола.
В. 427. Була Василь 2.
В. 429. Барна Марія, Барна Тома.
В. 456. Скваретко Іван 2.

ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ ДІТИ:

В. 105. Мельник Йосиф Михайло.
В. 204. Ікалович Люба.
В. 247. Махник Василь, Махник Софія, Махник Ева.
В. 453. Кремко Мирослав В.

ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС ДІТИ:

В. 390. Каламін Роберт М.
В. 466. Немеровський Вілям Микола.
В. 213. Берич Флоренса.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 14. Петрашик Осипа.
В. 17. Гольчак Алися, Гольчак Олена.
В. 62. Гричишин Іван.
В. 74. Маланяк Ольга, Маланяк Павло, Маланяк Стефан.
В. 147. Саранчак Марія.
В. 181. Парляк Філька.
В. 204. Погорілець Вілям
В. 213. Вишиваний Мирослав.
В. 215. Співак Олена.
В. 217. Лаврів Анна, Лаврів Олекса.
В. 223. Чеплій Кароль Л., Гриньків Бернард Теодор, Танчук Іван.
В. 228. Бартолевт Дорота Анна.
В. 243. Заокопний Вергенія.
В. 254. Валах Іван, Валах Любка, Валах Петро.
В. 265. Новак Михайло, Новак Йосиф.
В. 274. Браліш Йосиф, Браліш Долореса Джійна, Браліш Володимир.
В. 279. Корда Доська Г., Корда Ілька М.
В. 396. Чером Вілям.
В. 331. Бурлякоф Катерина, Бурлякоф Марія, Бурлякоф Михайло, Бурлякоф Надежда.
В. 358. Свіжинський Павло.
В. 378. Лесіцька Анна.
В. 385. Бойко Анна, Бойко Данило, Бойко Іван.
В. 406. Данило Дора.
В. 439. Лата Анна, Власій Мирослав 5.
В. 458. Ковальчук Патрися, Кравець Марія Анна.
В. 461. Гайдж Василь, Гайдж Маріянна, Гайдж Евген, Гайдж Дорис, Гайдж Андрій, Максимець Славко Н.
В. 473. Мельник Володимир, Гриців Роман Юстас.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 395. Мельник Йосиф Михайло.
В. 417. Ікалович Люба.
В. 422. Терпелюк Анна З.
В. 429. Махник Василь, Махник Ева, Мельник Софія.
В. 432. Кремко Мирослав.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 213. Береч Флоренса.
В. 390. Каламін Роберт М.
В. 466. Немеровський Вілям.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 7. Кавуля Марія.
В. 8. Нечеснoф Анна.
В. 20. Гулявська Стефанія.
В 39. Майкович Петро, Кіндзерський Іван.
В. 55. Скренчук Михайло.
В. 63. Магдій Стефан.
В. 67. Андрушко Дора.
В. 72. Блізньовська Стефанія, Блізньовський Мирослав.
В. 76. Гузар Павло.
В. 87. Тарасик Іван.
В. 97. Висоцький Іван.
В. 102 Понович Марія.
В. 148. Міськів Омелян.
В. 158. Сенюта Іван, Низова Марія.
В. 165. Чорній Ольга, Корнова Дмитро.
В. 173. Халюс Катерина.
В. 193. Помаранський Павло.
В. 227. Русин Іван.
В. 228. Зулик Естер.
В 230. Сосновська Марія, Гулич Марія.
В. 231. Кулик Юрій.
В. 247. Гринишин Розалія, Гринишин Стефанія.
В. 270. Кулич Юлія.
В. 304. Процишин Вероника.
В. 341. Спітковська Марія.
В. 357. Барик Анна.
В. 361. Катулька Крестина.
В. 364. Баюн Катерина.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ.

В. 112. Смільчак Марія.
В. 271. Осташевська Олена, Осташевська Ольга.

ПОМЕРЛІ ДІТИ:

В. 359. Покришка Микола.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1943. року було в У. Н. С. дітей членів	9,850
В місяці лютім 1943. р. принято нових	124
В місяці лютім 1943. р. принято наново	32
З місяці лютім 1943. р. принято з переступними листами	6
В місяці лютім 1943. р. принято з інших кляс	3
Разом	10,015
В місяці лютім 1943. р. суспендовано	56
В місяці лютім 1943. р. відійшли з переступними листами	9
В місяці лютім 1943. р. відійшли до старших членів У.Н.С.	34
В місяці лютім 1943. р. відійшли до інших кляс	3
В місяці лютім 1943. р. відійшли зо зворотом у готівці	3
В місяці лютім 1943. р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці лютім 1943. р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці лютім 1943. померли	1
Разом	106
З кінцем місяця лютого 1943. р. в У. Н. Союзу було дітей членів	9,909

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі	на $500	5,195
В 2-гій клясі	на $400	1,487
В 3-тій клясі	на $100	2,101
В клясі 4Р	на $ 250	15
В клясі 4Р	на $ 500	494
В клясі 4Р	на $1000	95
В клясі 5Е	на $ 250	94
В клясі 5Е	на $ 500	352
В клясі 5Е	на $1000	76
Разом		9,909

З кінцем місяця лютого 1943. р. в У. Н. Союзу було всіх обезпечених 40,750

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за лютий 1943 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж лютого 1943. р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

Про Канадійський Парлямент

За часу федеральних виборів канадійці зосереджують свою увагу на парляменті. Увага ця в міжчасі може й ослабати. Це мабуть тому, що коли так багато людей говорить про стільки ріжних справ, то годі це все опанувати. Однак опанувати не так трудно, як здається. Коли схопити кілька головних фактів, то за дальшим розвоєм подій слідкувати вже легко.

Парлямент Канади має 245 місць. Декотрі, як от тепер, стоять порожні. Кожний посол представляє приблизно 65,000 людей. Та партія, що має більшість, називається урядова. У двох останніх виборах більшість мала партія Ліберальна. Тепер парлямент числить: 178 лібералів, 39 поступово-консерватів, 10 соціял-кредитовців, 9 сісіефів, 5 з Бльоку Популер й 1 посол із Партії Злуки.

Зпоміж членства урядової партії премієр іменує голов департаментів, які разом з премієром творять кабінет. Включаючи премієра, канадійський кабінет міністрів складається з 20 членів. Премієр є одночасно також головою Тайної Королівської Ради й державним секретарем для справ з закордону. Коли заходить важна справа до полагоди, кабінет має засідання, без згляду на те, чи парлямент має сесію чи ні.

Підчас сесії парляменту кожний міністер робить повний доклад про те, що зробив його департамент і що плянує робити в наступнім році. Інші члени парляменту ставлять питання й критикують, як їм тільки подобається. Питання можуть бути в формі коротких речень, висловлених в салі засідань, на які відповідають заpаз з місця, або подають друком на папері. Деколи відповіді бувають довгі. На запити відповідає звичайно голова департаменту. Наприклад на питання про справи Національної Военної Служби відповідає генерал-майор Дост. Л. Р. ЛяФлеш, про хліборобські справи міністер Гардінер, про робітничі Дост. Гомфрі Мичел, і т. д.

Воля ставити запити й воля критикувати, це дві підвалини демократії, тому посли вживають їх щедро. А ще є одна охорона публичного знання про те, як правлять Канадою: преса. На галерії в парляменті, коли він відбуває сесію, сидять часописні звітовики. І вони, на подобу послів, представляють ріжні відтінки політичної думки й ріжні части Канади.

Пересічний член парляменту, це людина дуже занята. Коли має виголосити промову, то наперед мусить її приготовити. Навіть колиб сам не мав промовляти, то може помагати роздобути інформації для своєї партії, яка про дану справу висловлює свою думку.

Дальше, посол бере участь у праці комітетів. Цілий парлямент не може займатися всіми справами ні їх усі роздивляти. Тому вибирає комітети й доручає їм певну справу вивчити й зробити доклад на сесії. У такій справі, як наприклад Обезпека Здоровля, треба вивчити величезний матеріял. Тому займаючийся тим комітет складається аж з 41 членів, дібраних із ріжних партій. Подібних комітетів є кілька й вони виконують величезну працю.

Сесія парляменту триває від год. 3 пополудні до закінчення, яке може нераз бути в год. 11 в ночі. Передполудне посли сходяться на збори комітетів, наглядають за справами своїх виборчих округ, знайомляться з декретами, що надходять, і читають пресу, яка її думка про постанови парляменту; крім того готовлять власні промови чи запити. Колиб день мав 48 годин, то більшість послів використалаб їх усі й ще часу їм бракувалоб. — („Український Робітник").

ВІН НИНІ КАПІТАНОМ.—Два роки тому Винтроп Рокефелер (направо) вступив до армії простим вояком. Він нині став капітаном. Світлина показує його на маневрах у Луїсіяні. З ним Френк Морис, простий вояк з Гилсгров, Род Айленд.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАГО, ІЛЛ.

На Дім Відділів У. Н. Союзу.

Дальші жертви на Дім Відділів У. Н. Союзу зложили в долярах: Дмитро Дякун 44.50, Михайло Яворський 20.93, Микола Козак 5.00, Мих. Щпак 5.00, Василь Дубик 5.00. По $2: Сестр. Благовіщення, від. 125, Анна Романик, Михайло Василців, Дмитро Гой, Григорій Стасюк, Антін Багрій. По $1: Андрій Гасюк, Мартин Барабаш, Михайло Цебрій, Микола Марущак, Іван Лісняк, Петро Солудчак, Дмитро Пітух, Осип Федун, Михайло Онищук, Анна Притула, Микола Водзянський.

Разом $103.43, а попередно оголошено $2,327.16. Досі зібрано $2,430.59.

Г. Дацьків, касієр.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Червоний Хрест Помагає Відшукати Рідних в Европі

Чи ви маєте матір, батька або інших рідних в Европі, які загубилися внаслідок війни?

Чи хотілиб їх відшукати, обмінятися вістками? Якщо так, Американський Червоний Хрест може вам помогти.

Відділ Розшуку при Американськім Червонім Хресті є частиною всесвітньої комунікаційної системи, складеної з товариств Червоного Хреста по цілім світі. Працюючи через Комітет Інтернаціонального Червоного Хреста в Женеві, той Відділ досягає поза ворожі лінії та передає вістки рідним в окупованих країнах та навіть в таборах для інтернованих.

Ця служба втримується фондом Червоного Хреста і провадиться по всіх Філіях Червоного Хреста цілковито безплатно. Це є частиною загальної праці, для якої Червоний Хрест збирає $125,000,000 Военного Фонду.

Відділ Розшуку Червоного Хреста вже віднайшов багато родин в Европі та в інших частинах світу на прохання родичів в Злучених Диржавах. Один випадок торкався матері і сина, які були вигнані з дому в часі інвазії Польщі. Червоний Хрест винайшов, що в жовтні 1940 року вони були в Бреславі. Далі виявив, що вони перемандрували через Львів до Берліна. Потім вони були розлучені. Хлопця зрештою знайдено в Тегерані, в Ірані, а матір в Самарканді, в Росії.

По уповноваженню Цензурового Бюра Американський Червоний Хрест є комунікаційним посередником поміж окремими особами в Злучених Державах та людьми в окупованих „вісю" країнах. Через своїх 3,755 філій та 6,000 відділів, розкинених по цілій країні, Червоний Хрест приймає прохання про відшукання рідних заграницею та направляє ті прохання до Комітету Інтернаціонального Червоного Хреста в Женеві, в Швайцарії. З Женеви справа направляється до Червоного Хреста дотичних країн, де мають робитися розшуки.

Листування поміж мешканцями в Злучених Державах та їх рідними або приятелями в окупованих „вісю" країнах провадиться на спеціяльних офіційних формах для цивільного листування. В листі може бути 25 слів і не сміє бути ніяких военних новин, тільки родинні справи. На одній стороні картки пишеться звідси, на другій є місце для відповіди. І той, хто питає, і той, хто відповідає, пишуть власноручно. Відповідь доручає місцевий відділ Червоного Хреста, де подано прохання.

Відділ Розшуку при Червонім Хресті зорганізовано в 1939 році. Протягом 9 місяців, на кінець грдня 1942 року переслано не менше як 318,550 листів, в середньому 35,000 місячно. Недавно за один тиждень до Червоного Хреста прийшло 7,500 відповідей.

В часі як міліони людей залишили свої хати внаслідок війни, як родини розбиті, справа відшукування є надзвичайно тяжкою. З цеї причини не завше можуть бути відшукані особи, не завше може бути доручена їм звідси вістка.

Для того, щоби скористати з цеї служби Червоного Хреста треба: насамперед звернутися до найближчого відділу Червоного Хреста за докладними інформаціями. Там вам дадуть офіційну картку чи для того, щоби написати листа, чи на те, щоби віднайти когось. Треба писати на тій картці. Як справа торкається розшуку, треба подати останню знану адресу тої особи, яку хочемо віднайти.

Хоч сам Червоний Хрест не переводить цензури, проте всі листи докладно цензуруються, як тут, так і по тім боці. Як ваш лист має йти до окупованих ворогом країн, не згадуйте нічого про грошеві справи, про торговельні умови, війну, погоду, епідемії чи яку хоробу. Не думайте посилати якісь офіційні, законні інформації або уповноваження. Не адресуйте листа одній особі з проханням передати комусь іншому.

Як вже послали листа, терпеливо чекайте на відповідь. На те, щоби доручити листа і дістати відповідь треба чекати тижні, часом місяці, навіть рік або більше. Дотична особа могла змінити помешкання, або виїхати в інше місце, вигнана війною. Не допоминайтеся у Відділі Розшуку у Вашингтоні. Зі всіма запитами звертайтеся до свого місцевого відділу Американського Червоного Хреста.

Листа можна писати в іншій, не англійській мові, але конче треба подати разом з ним переклад в англійській мові.

Можливість продовжувати гуманітарну працю Червоного Хреста залежить від жертвенности нашого народу. Ми всі повинні жертвувати на Червоний Хрест, щоби він мав змогу продовжувати свою працю без перерви теж і впродовж наступного 1943 року.

З Булетену Советської Амбасади

ВАШИНГТОН, Д. К. (ОНА). — Інформаційний булетин советської амбасади у Вашингтоні подає, що народний учитель, Василь Яремчук, був визнаний найвищою радою в Москві героєм Советського Союзу за те, що зорганізував групу партизан і висадив у повітря поважне число німецьких траспортів.

Засідаюча в Москві найвижча рада Советського Союзу визнала сімох провідників партизан героями країни, а 673 партизанам надала ордени й декорації за те, що нищили ворога в запіллі. Між героями є особи з Білоруси, України, Криму й інших окупованих німцями советських земель.

В Булетені теж говориться що як німці здобули Ростов, то генерал Кіттель розстріляв там вісімнацять тисяч безборонних людей. Німці ходили хата в хату й казали людям збиратися в призначене місце і брати з собою на три дни харчів. Люди гадали, що німці будуть їх вивозити в середину окупованого краю, але націсти цього не зробили. Вони звезли людей біля ботанічного городу в Ростові і там їх повбивали. Дорослих розстрілювали машиновими крісами, а дітей троїли.

Між розстріляними громадянами Ростова є широко відомий в Советах проф. Кіршман; адвокат Луцький; товариш директора Ворошиловського завода, Буняков з родиною; професор Новіков з родиною; лікарка Шершевська; доглядачка хорих Сіманович і багато інших невинних людей.

Як Червона Армія почала наступати на Ростов, то німці перед відступом знищили всі більші промислові заводи. Вони висадили у повітря фабрику льокомотив, завод виробу рільничої машинерії, найбільшу в Советському Союзі фабрику ковбас, фабрику консерв, сталівню, городську пекарню, великий паровий млин, фабрику тяжкої машинерії й електровню. Крім вище названих фабрик, німці здемолювали велике число громадських бутинків. Знищили театр Горкого, Інтурист готель, Дім советів, Центральний шпиталь, клініку, кіна, клюби і бібліотеку. Націстські вандали спалили в Ростові два міліони томів книжок і вивезли до Німеччини всі медичні інструменти.

UKRAINIAN ASS'N URGES PLEBISCITE

Telegrams sent today to President Roosevelt and Secretary of State Hull by the Ukrainian National Association, 81-83 Grand St., urged that at the close of the war they exert their influence to have a plebiscite held in the western Ukraine to determine whether the 7.5 million inhabitants wish to be under the rule of Soviet Russia or Poland or whether they wish to unite with their kinsmen of the eastern Ukraine in forming an independent state within Ukrainian ethnographic boundaries and embracing all of the 40 million of Ukrainian people.

Before the war the western Ukraine was under Polish rule and after the collapse of Poland came under Russian domination. It is now occupied by German forces.

The Ukrainian National Association, a fraternal order consisting of Americans of Ukrainian extraction and organized in 1894, has almost 41,000 members in 469 lodges throughout the country. The supreme assembly of the order has been holding its annual meeting here for the last week.

The telegrams to the president and Secretary Hull were signed by Nicholas Muraszko, supreme president, and Dmytro Halychyn, supreme secretary of the association.

(Jersey Journal, March 23, 1943)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩОБИ БУЛО НА РАХУНОК УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНІ.

Місяць березень призначений офіціяльно на збірку для Американського Червоного Хреста, одинокої гуманітарної організації, що несе поміч раненим, гоненим і битим, голодним і терплячим по всіх закутинах земного глобу. Це немов милосердна мати, що діток своїх у нещастю ратує, а нераз сама паде жертвою ратуючи їх.

У сучасній світовій заверусі немало активних членів Ч. Х. втратили життя під боєвими лініями, де сповняли і сповняють свої обовязки. Тому люди в запіллю високо цінять тоту організацію і складають обильні грошеві жертви. Українська іміґрація також складає свої жертви і то великі, але по більшій части незорганізовано. Тому й мало про це знають і пишуть. Імена наших людей проголошують в американських часописах, але їх подають заряди фабрик із зазначенням, що це їхні робітники. Якої вони національности і хто вони, про це ніхто не згадує, ані не питає. Отак ми ніби нехотячи занедбуємо добру нагоду дати себе пізнати американському народови і його проводови. Американці з інших народностей давно вже зрозуміли вагу спільної акції. Тому й їхні прізвища часто появляються в американській пресі; з ними числяться і дають належну оцінку і моральну поміч. Такі організації зєднують собі приятелів сломіж американської еліти.

Коли ми не хочемо бути позаду, мусимо працювати й давати американському урядови й інституціям зорганізовано, пляново і постійно, так, як це вже робимо по більших містах Америки. В останніх кількох місяцях слідно вже і по менших місцевостях деяке оживлення. То тут то там появляються організації, що займаються розпродажю державних бондів, збірками і безплатною услугою для Ам. Ч. Х. До тих організацій треба нам зголошуватися, купувати бонди і складати жертви на Ч. Х. Хто зложить там свою жертву і дістане посвідку, той не мусить складати у фабриці де працює. То саме із державними бондами.

Зробивши так, ми будемо мати приблизні цифри і певні дані, як саме вивязується наша українська суспільність із громадсько - американських завдань. Будемо також певні, що воно буде записане теж і на рахунок українського імені, а це теж важне.

Р. Пристай,
Рочестер, Н. Й.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Ювилей Дочок України, 42 відділу С. У. А.

В січні 1943 р. минуло 10 років від заснування Товариства Дочки України, 42 відділу Союзу Українок Америки в Філядельфії, Па.

З цеї нагоди в неділю 21. лютня відбувся дуже вдалий ювилейний бенкет, що надовго останеться в памяті численно зібраних гостей. Він дав повне вдоволення ювилейному комітетови за великі труди в приготуванні.

Найзамітнішою точкою програми — бенкету було наділення особливими відзнаками чартерових членок Товариства.

Бенкет відкрила голова ювилейного комітету, п. Марія Насевич, короткою промовою й передала дальший провід вечора п. Олені Лотоцькій, яка у своїй вітальній промові вказала на важливість вечора спиводу особливого відзначення тих членок Дочок України, що Товариство закладали й набули чартер своїми грішми. Бесідниця сказала ще таке: „На цім угольнім камені виросла за 10 років дуже поважна організація свідомого, патріотичного жіноцтва, що своєю працею й жертвенністю вибилась чи не на перше, провідне місце в українській громаді у Філядельфії.

„Членки, що одержать медалики почесного відзначення, будуть мати велике вдоволення, що сповнили добре обовязок для свого народу".

За головним столом сиділи: всі чартерові членки, о. Ф. Тарнавський, о. Волянський і о. Баца, пані Марія Полевчак, головна орґанізаторка і представниця Централі С.У.А., пані Марія Насевич, предсідниця ювилейного комітету, і пані Олена Лотоцька, голова Дочок України.

Впр. о. Тарнавський відмовив молитву „Отче наш", а провідниця вечора молитву за Америку і Україну. Хор Сиротинця С.С. Василянок відспівав враз з гістьми гимни, американський, український і Союзу Українок, а потім о. Тарнавський посвятив медалики. Після хвилевої мовчаки за померлих членок Дочок України, яких імена прочитано, відбулася церемонія нагородження членок.

Коли імена чартерових членок були викликані, вони підходили до голови Товариства, яка завішувала їм на шию медалі, й вони верталились на своє місце під оплески гостей. Відзначення одержали пані: Анна Бойко, перша голова й орґанізаторка; Пелагія Малиновська, перша секретарка й орґанізаторка; Параскевія Дурановська, перша касієрка; Олена Шефт, орґанізаторка і членка контролі; Ева Вовчак, Пелагія Романюк, Марія Чаплинська, Розалія Николаїв, Павлина Панамаренко, Анна Мищишин, Софія Миць, Оксана Стасюк, Ева Олійник і Анна Паславська.

За столами вкрашеними цвітами й огріючими свічками сиділи гості, між якими найбільш видно було членок з місцевих і позамісцевих відділів С.У.А. Можна сказати, що СУА у Філядельфії зарепрезентував себе дуже гарно своєю численною приявністю на бенкеті.

Перед кожним гостем лежав звіт 10-літньої діяльности Дочок України, а перед кожною членкою Дочок України була ще квітка, яку вона собі почепила сівши до стола. На головнім столі крім цвітів пишався ще „триповерховий бертдей кейк" і свічки.

Почалися промови й привіти. Промовляли: Впр. о. Ф. Тарнавський і пані Марія Полевчак, представниця Централі СУА. Головну святочну промову виголосила пані Анна Бойко, перша голова Дочок України, яка коротко але ядерно дала перегляд праці Товариства, його початки й причини успіху. Дальше говорили: пані Олена Штогрин, голова Тов. У. А. Горожанок, 41 від. СУА; пан Михайло Дубас, представник Тов. Любов, від. У. Н. Союзу і голова Будівельно-Позичкового Товариства в Філядельфії; пані Ангелина Банах, голова Тов. імені Ольги Басараб, 46 від. СУА; пані Текля Шпак, секретарка Союзу Українок, від. 47; п. Антін Пашук; пані Марія Бабяк, голова Тов. імені Ольги Кобилянської, 48 від. СУА; панна Олена Слободян з Елизабет, Н. Дж.; пані Ксеня Шур, голова Союзу Українок, від. 54, з Бриджпорт, Па.; пані Юлія Бурак, голова Українського Клюбу Военних Матерей і Жінок, у Філядельфії; пані Антонина Кульчицька, голова Української Секції Американського Червоного Хреста, у Філядельфії; пані Ольга Фостик, заст. голови 11 відділу Провидіння; пані Ева Беркещук, секретарка Сестр. Серця Христового, віддеклямувала вірш „За Україну"; пані Антонина Свистун, анонсерка Української Радіо Програми в Філядельфії, і адвокат Іван М. Дудун.

Привітні листи й телеграми прислали: пані Аннета Л. Кмець, голова СУА з Ню Йорку; пані Пелагія Гришко, секретарка 40 від. СУА з Алентавн, Па.; пані Анна Стецько, голова, й Катериса Хомяк, секретарка, СУА, від. 26, з Дітройту; пані: Анна Сірко, голова, й А. Хомяк, секр. СУА від. 5 з Дітройту; панна Юстина Смарш з Бостону; Впр. Мати Зиновія С.С. Василянок, Філядельфія; пан Джозе Педрозе, від. Американського Червоного Хреста з Філядельфії; панна Маріон Ленц, від Україн. Інтернешинел Інститют з Філядельфії; і пані Рей Бістер, президентка Филаделфія Федерейшен оф Вімєнс Клоб енд Елайд Організейшенс.

Дарунки по $5.00 зложили й прислали: Товариство Укр.-Амер. Горожанок, від. 41 СУА; Тов. ім. Ольги Басараб, від. 46 СУА; Союз Українок, від. 47; Союз Українок, від. 40 з Алентавн, Па.; Союз Українок, від. 54 з Бриджпорт, Па.; панна Юстина Смарш, з Бостону.

Провідниця вечора представила гостям урядничок Дочок України, секретарку п. Ольгу Гринчишин, касієрку п. Теклю Мицак і господиню п. Марію Демяник і касієрку й секретарку ювилейного комітету пань: Марію Пашук і Анну Бутрин.

На закінчення п. Марія Насевич, голова ювилейного комітету, подякувала усім за численну участь, відділам СУА за їх дар, а робітницям за їхню працю. Всч. о. Баца закінчив свято молитвою, а по відспіванні „Многая літа", гості пішли до другої салі, де приґравала музика до танців. Забава продовжалась до пізного вечора.

Дочки України вдячні всім, що приявністю, словом і ділом причинились до гарного відсвяткування їх 10-літньої річниці.

Ольга Гринчишин, секр.

ТЕЙЛОР, ПА.

На А. Ч. Хрест.

Від довшого часу мало чути про народне життя в нашій місцевости. Бувало тейлорські українці були на першому місці. Тут побудовано чи не перший Український Народний Дім в Америці. Та тепер відчувається застій. Фабрик нема, а є тільки копальні вугля. З молоді одні пішли до армії, а інші до міста на роботи до фабрик военного постачання. Лишилися самі старші й діти. Та щоби дати про себе хоч трохи чути, відіграємо драму „Катерина" дня 28. березня в У. Р. Домі, а весь дохід призначуємо на А. Ч. Хрест. Песа ця нашим людям певно подобається.

В. Кіщак.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

В. К. — Коли влаштовуєте таке підприємство, то треба теж дати платне оголошення до ґазети, бо самі знаєте, що пренумерати ми не піднесли, а кошти видавництва дуже зросли. Значить, коли хочете дати допомогу гуманітарним інституціям, то також думайте і за „допомогу" своїй пресі принаймні у формі оголошення, бож усьо інше поміщуємо безплатно.

„Русалка" і Словянське Відродження

(2)

Укладчики „Русалки Дністрової", особливож Маркіян Шашкевич, дають уже, до часу виходу цієї книжечки, доказ широкого й глибокого знання. Вони знали збірки українських народніх пісень, збірку вченого Михайла Максимовича (1804—1873), що вийшла 1827. р., яку переписав Яків Головацький цілу, знали, що появилося з граматик, слівництва й історії. Їм були відомі такі памятки як „Правда Руська", „Статут литовський", „грамоти" і „Слово про похід Ігоря", яке Шашкевич переспівав на нову мову із старої.

Вони виказують начитаність у польських наукових і літературних творах. М. Шашкевич дає доказ, що знає праці „вічної памяти" Добровського й „того глибокого дослідника словянщини" Шафарика. Він знає південно-словянські граматик, що їх багато появилося. Знає сербські видання Вука Караджіча. В думках „Трійці" помітний вплив великого німецького вченого Йогана Ґотфріда Гердера (1744—1803), і особливо сильний — Яна Коляра.

Ще більше — укладчики завдали собі праці вивчати чужі мови. Ось М. Шашкевич і Я. Головацький дали в „Русалці" переклади сербських народніх пісень зі збірки Караджіча. Шашкевич дав ще й переклад з чеського „Королеворського рукопису", зладив був із нього переклад і Вагилевич.

„Руська Трійця" з повною свідомістю взялася за важке діло відродження Галичини живою народньою мовою. Шашкевич пише, що, мовляв, „українська мова не все була в такому пониженні, як тепер, [illegible] рішніми часами, що мала Русь (Україна) своє письмо, мала свою словесність, а слава із неї доси гуде світом славянським".

А Вагилевич: „Наша словесність не може бути інша, як тільки народня, бо внас нема іншої мови, як тільки живамужича".

„Прочитуючи словянські книги, я посвятив себе цілого словесности в нашій рідній мові. Заколисаний красою місцевих пісень і казок, я цілою душею приляг до тої мови".

Він висловлює надію,

„що чей по слушній справі наша мова довго засуджена на забуття та зневагу, воскресне серед своїх братніх мов і як у давнині велично гомонітиме в цілій своїй красі та багатстві". „Як тільки з доброю волею й охотою розпічнемо працю, то ні люте ворогування, ні обман могутніх не відберуть нам нашої розвитої освіти, і ми скоро будемо тим, чим нам суджено бути".

Так цікаво писав Вагилевич Шафарикові в 1836. р. Головацький знову „з радістю" повідомляв Коляра, що „наша словесність починається з великою надією" (1836. р.).

Попри ту любов і пошану до всього рідного, попри ті, можнаб сказати, національні гордощі і свідомість, попри те глибоке розуміння того шляху, який „Трійця" вибрала, постійно дзвенить у її думках і почуваннях і нута словянська. Оця „словянщина" про яку написав Шашкевич: „Ми досить поважна частина словян, до них належимо тілом і душею".

Вагилевич писав Шафарикові 1836. р.:

„Імя словян, яке братало наших величнопомних правітців, також і наші внучі серця вяже широю дружбою".

При цьому віддає пошану Шафарикові за те, що „так дуже заслужився для всіх словян".

А Головацький, що називав себе „вічним і ревним любителем словянщини", писав Колярові 1835. р., що

„ревно старається поширювати всесловянську ідею (думку), памятаючи все про Колярові батьківські науки й напімнення".

З того почуття словянського споріднення наші перші пробудники черпали заохоту, силу й віру в перемогу над ворогами. І „Шашкевич був радий" як згадує Головацький, „що словянська ідея запускає корені й на польському ґрунті в надії, що, мовляв, на підставі демократичного ладу ляхи для нас не небезпечні". Ще в 1848. р. о. Іван Біренький вірив, що „при помочі словян побідить руська (українська) свята справа". Автім те саме думали й відчували чехи, словаки, словінці й хорвати в важкій боротьбі за своє національне існування.

Поширювання якоїсь думки часописями, це тепер, тоді не було. За часописи правили тоді особисті знайомости й дужее живе листування.

Головацький познайомився особисто з „високоумним батьком словенщини Коляром й іншими словянськими працівниками в Пешті 1834-35., де далекі словяни пізнали своє побратимство і вкупі радою потішали один одного; одним духом жили. Там почувався дуже добре, читав багато і вчився словянських. Тільки завдяки тій знайомости могла вийти в Пешті друком „Русалка Дністрова". Звідтіля Головацький переніс на плечах багато книжок, які „тяжко було нести, але й жаль покинути".

У Львові проживав у рр. 1833—37 чех Ян Ковбек (1805—1854), гімназійний учитель, — про нього з вдякою згадує в „Русалці" Шашкевич. З ним познайомився Головацький і Вагилевич, а приятелював Шашкевич. Ковбек знайомив країнців із чеським відродженням та позичав їм книжки, а вони зазнайомлювали його з українським життям. Першу вістку про Шашкевича і зразки його перекладу „Короледворського рукопису" подав саме Кобек до Чеського Музейного Часопису 1838. р. Він вивчав український нарід, збирав пісні, якими щиро захоплювався, знайомив із життям галицьких українців чеських приятелів та писав про нього в чеських і німецьких журналах.

В рр. 1836—1854. жив у Львові другий такий пропагатор словянської думки — урядовець Карло Зап (1812—1871). Він теж близько зійшовся з українцями, а сприятелився з Вагилевичем, Головацьким і Біренським. На його адресу приходили книжки й листи словянських учених до львівських українців, а українці при помочі Запа пересилали свої листи й наукові матеріяли. Листами до своїх приятелів, особливо Шафарика, та дописами до журналів Зап знайомив чехів із науковою й літературною працею українців та з їх життєвими справами. Він перекладав праці українців на чеську мову, а вони помагали йому в перекладах із української, польської й московської мови. Щоб пізнати життя українського народу й інтелігенції, Зап улаштовував мандрівки по Галичині, і свої спостереження видав у 1844. р. друком. Там висловив він подив, що в деяких українських бачив чеські книжки, що вони знають твори Добровського, Шафарика й Коляра та що щиро захоплюються словянською думкою.

З інших чехів, що в тому часі жили у Львові, треба згадати урядовця Франтішка Яхіма, пильного дописувача до чеських журналів. Він близько зійшовся з Вагилевичем, Головацьким та з іншими.

Не меншу вагу мало тоді й листування. Листами зазнайомлювали одні одних із своїми науковими працями, допомагали собі взаїмно радою та потрібними матеріялами, що торкалися літератури, мови, історії, крає- й народознавства, раділи успіхами, сумували з невдач, щиро цікавилися особистою долею словянських робітників.

Ось Шафарик, який листувався з відомим граматиком, перемиським каноніком о. Іваном Могильницьким (1777—1831), щиро болів над його смертю (1831. р.). Довідавшись про переслідування „Трійці", з приводу видання „Русалки", писав до московського вченого Михайла Погодіна (1800—1875), до Москви 1837. р. таке:

„Вагилевич і його приятелі видрукували в Будимі на Угорщині книжечку „Русалка" (збірка малоруських, — себто українських — народніх пісень), що причинило їм багато прикрости, хоч вони зовсім невинні. У Львові не хочуть дозволити русинам на кирилицю, хоч серби в Угорщині друкують нею. Другий їх злочин, що видавці прибрали поганські (!) імена Далибор — Вагилевич, Ярослав — Головацький і т. д. Пишуть, що книжка там заборонена (ми тут її ще не маємо), і що [illegible] одні молоді семинаристи мусять через те багато терпіти. Ваші листи до Вагилевича звичайно прочитає ректор семинарії, як писав мені Зап".

Через такі особисті знайомства, дуже живе листування, обміну науковими матеріялами, особливо Ів. Вагилевича, Як. Головацького й Йосипа Бодянського (1808—1876) українська мова, література, історія, й археольоґія (праісторія) найшли почесне місце в працях великих словянських учених, а через те й у европейській науці. Ці звязки уможливили появу і статтей українців у чеських журналах починаючи 1838. роком.

„Руська Трійця" прочистила своєю „Русалкою" й цілою працею вкритий бурянами й бодяччям шлях, яким український народ ввійшов у коло культурних европейських народів. І в тому теж причина її безсмертя.

(Кінець).

МАЄ 100 РОКІВ, АЛЕ ЩЕ ХОЧЕ БАЧИТИ МИР.

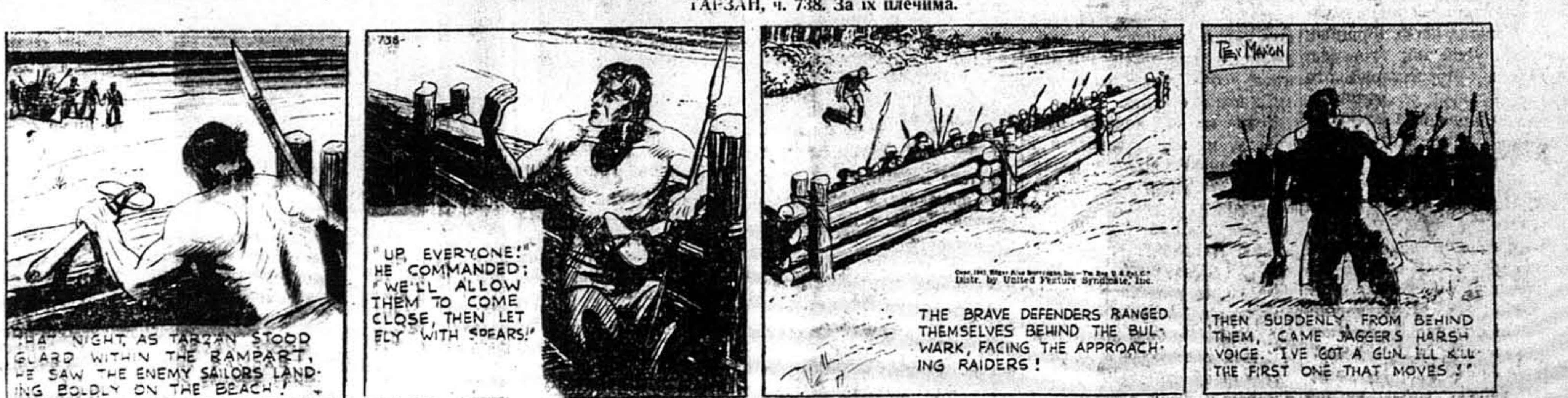
ВИЛЯЕМСПОРТ (Пенсилванія). — Остання з справжніх Дочок Американської Революції, пані Ені Найт Ґреґорі, що дістала від президента Рузвелта привітне письмо з нагоди 100-літніх уродин, каже, що ще хоче дожити побачити в світі мир і „нову еру".

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ВЕСНЯ—ЦЕ ЦУКРОВИЙ ЧАС.—В деяких околицях Огайо вже почали збирати сік з кленових дерев, котрого вживається для виробу цукру.

ТАРЗАН, ч. 738. За їх плечима.

Тої ночі, як Тарзан стояв сторожем у загороді, він побачив ворожих моряків, як вони висіли з човна на беріг.

„Гей там, усі сюди!" він крикнув. „Позвольте їм підійти ближче, а потім закидаймо їх списами".

Відважні оборонці уставилися за загорожою, і ждали ворога.

Нагло поза ними Джеґер закричав страшним голосом: „Я маю револьвер і убю кожного, що рушиться!"